

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVIII. évfolyam 61. szám — 1941 március 14 péntek — Ára: 12 fillér

Batu khán

tatárjai hétszáz esztendővel ez előtt zúdultak Magyarországra. A vereckei szoroson át jöttek, mint azelőtt három évszázaddal őseink. De a tatárok nem hazát kerestek, hisz volt földjük elég, hanem fejlődésük világalomra törekedett, egész Európát meg akarta hódítani. Ázsiából előtörve kegyetlenül leigázták az útjukban levő népeket.

Julian barát, ki az őshazába visszaköltözött magyarokat kereste fel, még idejében meghozta a tatárveszedelem híreit. De az országvédelemben késlekedtek a rendek. A kevés számú magyar haderő nem tudta feltartóztatni a tatársereget. Muhi pusztán elveszett a csata. Rettenetes napok következtek a magyar népre. Aki nem került kardéltre, erdőkben, renga-tegekben bujkált. A tatárhordák végigpusztították az egész országot. Béla király menekült, megsemmisült a magyarság színe-java, romhalmaz, üszök minde-nütt.

Több mint egy évig tartott a tatár sereg rettenetes pusztítása. Ez volt az első nagy csapás a honát lelt magyarságra. Ha ez nem történik meg, akkor sokkal nagyobb és hatalmasabb nép lett volna a magyar. Irizatos véraldozata századokra kihatással volt, pedig a bölös és energikus Béla király bujdosásából hazatérve, nyomban hozzálátott az ország helyreállításához. De a kipusztult lakosságot pótolni kellett és külsőországból ekkor kerültek be nagyobb számban mesteremberek és keverdett az ősi magyar vér.

Európáért szenvedett és vérzett a magyarság hétszáz évvel ezelőtt. A tatárveszedelem egész Európát fenyegette, de nem mozdultak a többi népek, a magára hagyott magyarság pedig pártviszály által legyengítve nem tudta azt az erőt kifejteni, mely elháríthatna volna a csapást. És mégis, úgy ahogy kiheverte a magyar nemzet. Talpra állt. Királya, IV. Béla elvégezte a második honalapítás nagy munkáját.

A történelem az élet tanítóesere. Mit tanulhatunk a hétszáz évvel ezelőtti szomorú eseményekből. Azt, hogy az ország védelme a legelső és legfontosabb kötelesség. Azt, hogy nincs fontosabb dolog egy nemzet életében, mint a határok védelme. Azt, hogy a hon védelme tekintetében nem szabad a legesekélyebb véleménykülönbségeknek sem lenni.

Örvendetes tanulságot is nyújt az a történelmi tény, hogy a tatárulás után talpra állt az ország és sok évszázadon át fennmaradt és fennmarad, míg az egész Európát meghódítani akaró tatárok elta- karodtak és elvesztek a népek versenyében, holott támadásuk idején óriási katonai hatalommal rendelkeztek. Lélek nélkül nincs nemzeti lét. Ideig óráig sikereket érhet el szervezettség, nyers erő, kíméletlen erőszak, de egy népet csak a nemzeti lélek tarthat fenn. Ezért

MEGINDULT A LEGIHÁBORÚ

Moszkító naszádokat, földön-vizen járó harci-kocsikat, rombolókat küld Amerika Angliának

Német tengeri- és légierők mindent megtesznek, hogy az amerikai hadianyag ne érkezzék meg Angliába — jelentették ki Berlinben

Hír szerint befejezést nyertek a Jugoszlávia és Németország közötti tárgyalások, az egyezmény aláírására hamarosan sor kerül

Még csak közeledik a tavasz, de máris megindult Nyugaton a fokozott légiháború. Német repülőgépek százai angol célpontokat, — angol repülőgépek, hosszú idő óta először magát a birodalmi fővárost, Berlin és Hamburgot támadták. Az angolok is nagyobb számú repülőgéppel támadhattak, mert a német hadijelentés tíz ellenséges gép lelévését közli. — A német repülőgépek Liverpool és Birkenhead kikötőberendezéseit bombolták.

A jelek arra mutatnak, hogy a nagy tavaszi hadiesemények első felvonása óriási arányú légitvékenység lesz, az összecsapás a legvégén már megkezdődött...

A NÉMET-JUGOSZLÁV VISZONY ALAKULÁSA

változatlanul az érdeklődés előtérben áll, de konkrétumokról még nincsen hír. A belgrádi »Vreme« berlini jelentése szerint a német-jugoszláv viszony tekintetében a német főváros illetékes köreiben azt az óhaját fejezik ki, hogy Jugoszláviával minél mélyebb és barátságosabb együttműködés jöjjön létre. Kiemelik, hogy az az álláspont, amelyet legutóbb Cvetkovics miniszterelnök és Maesek helyettesminiszterelnök közös nyilatkozata kifejtett, a legteljesebb mértékben egyezik a német állásponttal.

Ami a jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter berlini utazását illeti, ennek híre már napokkal ezelőtt elterjedt Belgrádban. E hírek szerint már a hét elején megérkezett Belgrádba egy német repülőgép, amely a jugoszláv államférfiakat Németországba viszi. Az előzetes hírek szerint erre az utazásra pénteken kerül sor, újabb hírek szerint azonban, tekintettel a még folyamatban lévő tárgyalásokra, csak a jövő hét elején kerül majd sor.

ÉJSZAKAI JELENTÉS BELGRÁDBÓL

Késő éjjel érkezett belgrádi jelentés szerint Heeren belgrádi német követ esztörtökön tárgyalta Cincár Markovics jugoszláv külügyminiszterrel. Meg nem erősített hírek szerint a Jugoszlávia és Németország közötti tárgyalások befejezést nyertek. A tárgyalások során sikerült az összes vitás kér-

déseket rendezni és nehézségeket áthidalni. Belgrádban lehetségesnek tartják, hogy Cincár Markovics külügyminiszter, tekintettel a tárgyalások sikeres befejezésére, az eredeti terveknek megfelelően már pénteken, vagy szombaton elutazik Berlinbe, hogy a két ország között létrejött meg egyezményes formában aláírják. Belgrádi hivatalos helyen ezeket a híreket nem erősítik meg, de nem is cáfolják meg.

AZ AMERIKAI SZÁLLITMÁNYOK

Még 24 óra sem múlt el, hogy Roosevelt aláírta a hadianyag-köleszönségi törvényt, máris olyan hírek érkeztek Washingtonból, hogy már ma elindulnak Angliába az amerikai rombolók.

Az Egyesült Államok tengerészeti minisztériuma minden felvilágosítást megtagad a szállitmány tekintetében, azonban úgy tudják, hogy az Egyesült Államok 500 földön-vizen járó harcikosit is küld, amelyek óránkénti sebessége vizen 10 mérföld, szárazföldön 23 mérföld. Ezek ka hatalmas harcikosik, amelyeket amfibiaknak neveztek el, 37 személy befogadóképességűek.

Azt is bizonyosra veszik, hogy a sokat emlegetett moszkítónaszádok első raja még a héten elindul Angliába. Ugyancsak még ezen a héten indítanak útnak Amerikából jelentős élelmiszerszállitmányokat, főleg szalonnát, sajtot és búzát. Végül a napokban repül át az Egyesült Államok hadseregének és haditengerészetének légi-hadából átengedett számos bombázógép.

NÉMET KÖRÖKBEN

az amerikai hadiszállitmányokkal kapcsolatban a következőkre mutatnak rá:

Amikor Roosevelt elnök aláírta azt a törvényt, ezzel kétségtelenül új korszakot teremtett a nagyhatalmak és az egymással szemben álló eszmeáramlatok harcában.

A tengelyhatalmak és az Egyesült Államok közötti viszony ezáltal zavarossá vált.

Német hivatalos körökben most már semmiféle további okát nem látják a túlzott tartózkodásnak, amelyet eddig az Egyesült Álla-

mokkal szemben tanusítottak. Hivatalos helyen kijelentik, hogy a törvény megszavazása nem keltett meglepetést, mert előre számítottak rá. A megszavazás a gyakorlatban sem jelent változást, — mondják Berlinben. — mert Anglia eddig is kapott rombolókat, repülőgépeket és az amerikai ipar egyéb termékeit. Megelégedéssel állapítják meg a német fővárosban, hogy ilyen nagyarányú segítség ellenére és a törvény gyakorlati alkalmazása folytán sem kaphat Anglia annyi hadianyagot, amennyi kielégitené a feltétlenül szükségleteit. Ez a törvény lehetővé tesz ugyan nagyobbarányú hadianyagszállitást, a német tengeri és légierők azonban ugyanakkor mindent megtesznek, hogy ez a hadianyag ne érkezzék meg Angliába, vagy ha érkezik is belőle, az sokkal kisebb mennyiségű legyen, mint az eddigiek voltak.

A törvény indokolását illetően német hivatalos körökben nevesítéses elgondolásnak mondják az indokolásnak azt a megállapítását, hogy az Egyesült Államokat támadás fenyegetné. Minden értelmes ember láthatja, hogy az USA-t semmiféle oldalról nem fenyegeti támadás, bármilyen legyen is a háború kimenetele. Egyébként maga az a tény, hogy Roosevelt ezt a törvényt megvalósította, azt jelenti, hogy Amerika eltért a Monroe-elvtől.

MINDEN HAJÓT MEGTORPEDOZUNK, MELY SEGÍTSÉGET VISZ ANGLIÁNAK

A berlini hivatalos helyek és a sajtó főtémája az Angliának nyújtandó amerikai segélytörvény. Ebben azután teljesen egységes és világosan körvonalazott a német álláspont.

»A most elfogadott amerikai segélytörvény nem meglepetés számunkra, — jelentette ki a Wilhelmstrasse szószólója, — és nem is szenzáció, mert már régebbi idő óta számoltunk azzal és felkészültünk rá. Minden hajót, amely segítséget visz Angliának, megtorpedozunk és elsüllyesztünk, ezt ígérte Hitler vezér és kancellár is — és ezt az ígéretet meg fogjuk tartani akármilyen következményeket is von maga után.

DAKAR FONTOS SZEREPE

Egyes londoni körökben úgy tudják, hogy az angol-amerikai együttműködés kiterjed a francia-angol viszony tisztázására, illető-

kell nekünk magyaroknak a tiszta magyar lelkiséget állandóan élesztőnk, szent lángolásban tartanunk. Ez megtartónk, őrizőnk,

mint ahogy ez tartott meg bennünket, országunkat, bár Muhi pusztán, Mohács, Világos, Trianon szakadt ránk a vérzivataros századokban.

leg Afrikára is. Az ezzel kapcsolatos amerikai megfontolások során két francia afrikai kikötő, Casablanca és Dakar játszik állítólag különösen fontos szerepet. Az amerikai érdeklődés homlokterébe elsősorban Dakar kerül abban a pillanatban, amikor megkezdődik az Egyesült Államokból kiinduló hadianyagszállítás.

Dakarra való tekintettel előreláthatóan mégis azon fáradozik majd Washington, hogy angol-szász-francia megegyezést hozzon létre. Az Egyesült Államok politikájának szempontjából Dakar olyan jelentős, hogy fontossága mellett eltörpül minden más afrikai ügy. Angol körökben azt hiszik, hogy esetleg »Dakar lángja robbanthatja fel az amerikai puskaport». Az afrikai francia kikötők tekintetében London mindenestre épp úgy átengedi a kezdeményezést az Egyesült Államoknak, mint a nyugatirországi kikötők kérdésében.

VICHYBEN

határozottan cáfolják azt az állítást, hogy Franciaország Németországnak rendelkezésére bocsátotta volna Marokkó tengerészeti támpontjait. Darlan kijelentette, hogy a francia impérium védelmét kizárólag francia erők biztosítják.

ÚJ ANGOL VEDELMI VONAL

A szófiai »Slovo« szerint a görögök egy hónappal ezelőtt Angliától 500.000 embert kértek. Ha Görögország ezt megkapná, ez a katonaság is kevés volna az Egei tenger felől Janináig terjedő terület megvédésére.

A lap úgy tudja, hogy az angol vezérkar tervezetét dolgozott ki új védelmi vonal felállítására. A tervezet szerint az új védelmi vonal jobbszárnyával Szíriára, bal-szárnyával az Egei tengerre támaszkodik. A védelmi vonal megvalósítása céljából Anglia visszavonná az Abessziniában harcoló hadseregét, azokat északra vezényelné át és az abesszin harckat kizáróan a Délafrikai Unió folytatná.

SZARADZSOGLU VÁRAKOZÓ ÁLLÁSPONTON

Azt a tény, hogy Szaradzsoглу főnök külügyminiszter tegnap nem mondotta el rádióbeszédét és amit valószínűleg nem is fog elmondani, diplomáciai körökben úgy magyarázzák, hogy Törökország ezzel is tanúságot akar tenni semlegességéről. Szaradzsoглу kétségtelenül megvárja Molotov nyilatkozatát és az angolok közeli megbeszéléseinek végét. Ezen ugyanis tovább tárgyal Kairóban és az angolok újabb kanadai és ausztráliai csapatokat szállítottak Afrikába.

Belgrádban nem teltek hivatalos közlések

Belgrádból jelentik: Az MTI belgrádi tudósítóját felkérték annak megállapítására, hogy az a külföldi lapokban is közölt hír, mely szerint Cvetkovics miniszterelnök és Cincár-Markovics külügyminiszter németországi útjára előreláthatólag pénteken este fog sor kerülni, nem hivatalos forrásból eredt, mert illetékes helyen ebben a kérdésben semmilyen közlést nem tettek.

Német jelentés a légitámadásokról

A német véderőtőparancsnokság hivatalos jelentése közli: Több száz német harci gép éjjel a holdvilágnál nagy sikerrel megtámadta Liverpool, Birkenhead kikötőberendezéseit. Az iparműveket is súlyosan megrongálták. Több hajó kigyulladt. Gyengébb harci repülőegységek az éjjeli támadásokat intéztek Skócia és Dél-Anglia katonai célpontjai és ipartelepei ellen. Felderítő gépek Anglia keleti partjai előtt három nagy kereskedelmi hajót telibe találtak, egy 1000 tonnás elcsúszott. Könnyű harci gépek hangárokat, légénységi szállásokat pusztítottak el Anglia déli repülőterein. Egy gyorsnaszád Anglia délkeleti partjai felé végrehajtott előretörése során egy angol rombolót elpusztított. A Földközi tengeren német harci gépek olasz kötelekkel együtt fegyveres felderítést végeztek Málta felett. Észak-Afrikában járműszlopokat hatáson megtiladtak.

A birodalom fővárosa ellen az el-

Hamburgban az amerikai konzulátust is eltalálta egy robbanó bomba

BERLIN, március 13. (Német TI.) A Hamburg ellen szerda éjjel intézett angol légi támadás alatt a Ferdinánd uccai amerikai konzulátust is eltalálta egy robbanóbomba. A bomba egészen

múlt éjszaka nagyszámú gyújtó és robbanóbombát dobott le az ellenséges repülőkre, a lakónegyedekben, templomokban, kórházakban okoztak károkat a bombák, ipartelepeken esekély a kár. A polgári lakosság körében sok a halott és sebesült a támadás következtében. Német vadászok az éjjeli támadók közül 10 repülőgépet lelőttek, ezenkívül az ellenség nappal is veszített három gépet.

Berlinből jelentik: Mint a Német Távirati Iroda értesül, német harci gépek 13-ára virradó éjszaka erősen bombázták Cardiff kikötőjét. A szénkivitelről ismeretes angol kikötőben két nagy robbanást és tíz tüzet állapítottak meg a kikötőberendezések területén. Több repülőgép támadást intézett London ellen is. A ledobott bombák robbanásokat okoztak a dokkokban is. A német repülőkre ezenkívül még tíz repülőgép ellen intéztek támadást Anglia középső és déli részén.

a II. emeletig átszakította a házat a megrongálta az egyik konzulátusi szobát és lépesbőhöz. A bombarobbanás következtében nagy távolságban köröskörül betörték az ablaküvegek.

Légi harc a Csatorna felett

Berlinből jelentik: Csütörtökön a déli órákban a csatorna felett tiszta látási viszonyok mellett a német vadászipilóták és angol repülőgépek között légiharc folyt le. A harc során öt angol gépet lelőttek. A csatorna partja felé tartó angol vadászpilótákat a német Messerschmid gépek jelentős mag-

ságban megtámadták. A heves harc során német vadászpilóták igen rövid idő alatt győzelmet arattak, anélkül, hogy veszteséget szenvedtek volna. Mölders alezredes légiharcban 62-ik légigyőzelmet aratta, míg Ihfeld százados a 32-ik ellenséges gépet lőtte le.

Légi támadások a Földközi tenger vidékén

Berlinből jelentik: A Földközi tenger vidékén 13-ára virradó éjszaka német repülőgépek indultak támadásra repülőterek és csapatgyűléző helyek ellen. Az időközben megérkezett jelentések szerint az eredményes támadások során az olademi repülőterén nehéz találatok érték a repülőgépszínekét és a személyzeti szállásokat. Az egyik repülőgépszínen erős robbanás után tűz kiltetését figyelték meg. A tér északi részén elterülő táborát a német repülőkre merész mély támadásokban erősen lőtték és közben vadász-

gépeket, melyek a földön álltak, elpusztítottak. A további támadások célpontjai Tobrukól kelet felé különböző léghajóállások, gépkocsioszlopok és fénytoróállások voltak. A visszatérő repülőgép személyzete jó határról számolt be.

MÁLTA, március 13. (Reuter.) Hivatalosan jelentik, hogy szerda éjjel egy repülőgép elrepült Málta fölött és néhány bombát dobott le. Megállapították, hogy a keddi éjszakai támadásnak 22 áldozata van.

Visszavert támadások az albán fronton

Az olasz hivatalos hadijelentés ezeket közli: A görög harcúterén az ellenség Vojusa szakaszán megújította támadásait, de visszavertük és súlyos veszteségeket okoztunk. Légi erők ei-

lenséges tengeri támaszpontokat bombáztak. Kelet-Afrikában az ellenség légi támadásokat intézett több eritreali község ellen, kár nincs.

A Csunking kormány Amerikához pártol

Tokióból jelentik: A Csunking-kormányt újjászervezik, úgyhogy a szovjet befolyása megszűnik és helyette Csunking az Egyesült Államokkal kerül függő viszonyba politikai és gazdasági téren. Csunking politikájának irányváltozása azután történt, hogy a kínai bank elnöke ellátogatott Washingtonba. Csunkingot nemcsak a 100.000 dollár készlettel politikai irányának megváltoztatására, amelyet Amerika felajánlott Csunking pénzegeiségének megszilárdítására, ha-

nem az amerikai kölcsönök is, amelyek visszafizetésére a vasutak, közutak, villamos és vízművek szolgálnak biztosítékul. Már is 80 szakértő indult útnak Amerikába a kérdések tanulmányozására. Csunking a fentiekben kívül nehéz bombavető harci és vadászpilótákat és ágyukat kap. Csunking bejelentette, hogy kész légitámaszpontokat átengedni Amerikának arra az esetre, ha háború tör ki Amerika és Japán között.

Hogyan oszlik meg Roosevelt 7000 millió dolláros segélynyújtása?

Washington, március 13. A Roosevelt elnök által a kongresszustól Angliának adandó segítségként javasolt 7 milliárd dollár hadianyagszállítás

részletei között a következőképpen oszlik meg: 2 milliárd dollár repülőgépekért, repülőgépnyahajókéért, beleértve a re-

Ma, pénteken utoljára:
A Manderley-ház asszonya
páratlan sikerrel
az Apollóban.
Előadások kezdete:
fél 5, 7 és fél 10 órakor.

pülőgépmotorokat és a pótalkatrészeket:
1.3 milliárd dollár ágyúk, páncéllemezek és ezek pótalkatrészeire esik:
1.35 milliárdért mezőgazdasági és ipari termékeket küld az USA:
700 milliót emésztenek fel az új gyárak létesítési és felszerelési munkái:
300 millióba kerülnek a Roosevelt által küldendő tankok, autómobilok, teherautómobilok és más motorizált járművek:
630 millió dollár van előirányozva hajókra, naszádokra és ezek felszerelésére és végül
260 millió különböző katonai felszerésekre.

A kongresszushoz küldött üzenetnek bevezetésében Roosevelt rámutat arra, hogy az Egyesült Államok legfőbb gondja nemcsak az Egyesült Államokból irányuló szállítások folyamatos fenntartása, hanem azok lehetővé tétele is. Ez az érzés diktálta a kongresszusnak az Anglia megsegítésére irányuló törvény elfogadását.

Olasz lap a délkelet-európai kérdésekről és Magyarországról

Róma március 13. A Regime Fascista tegnap vezércikkében a délkelet-európai kérdésekkel foglalkozik és rámutat arra, hogy ezen a területen minden francia és angol hegemonia teljesen indokolatlan volt, mert az itt elhelyezkedő államoknak szükségképpen Németország és Olaszország felé kell tájékozódniuk. Magyarország volt az egyetlen hatalom, amely határozottan kívül maradt az angol-francia befolyástól és szívósan kitart a politikája mellett, amely a jogos nemzeti törekvések megvalósítására irányult. Olaszország bátran kiállt a törekvések mellett és a két ország együttműködése jelentős politikai eredményeket gyümölcsösített. Az olasz lap ezután rámutat arra, hogy az olasz háború kitörése óta azonnal felvetődtek mindazok a problémák, amelyek Délkelet-Európában megoldásra szorultak. A tengely hatalmak erőes kézzel láttak hozzá a kérdés megoldásához. Kiemelt a lap a magyar-jugoszláv örök barátsági szerződés és a délkelet-európai államok nagyrészenek a három hatalmi egyezményhez történt csatlakozását. Délkelet-Európa, amely csatlakozott a tengelypolitikához, elsőnek fogja élvezni az új európai rendet.

— Bernhard Jost ismert vegyész és szaktekintély a rádiumkutatók terén Duisburgban 77 éves korában meghalt. Az ő tulajdonában volt a magunkéban levő legnagyobb rádiummennyiség, amelyet fáradságos munkával maga állított elő urán-szurokból.

Vígyszínház mozgó
Ma is csak 16 éven felülteknek a nagy német világfilm:
Jud Süß
Fősz.: Ferdinánd Marian — Heinrich George — Werner Krauss.

HUNGÁRIA
filmszínház

Ma először az ifjúság diadalmas filmje:
Két ragyogó fiatal tehetség
MICKEY ROONEY és JUDY GARLAND
énekes, táncos, zenés vígjáték:
Nem gyerekjáték

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
Híradó!

Ma este fél 10 óráig adja fel vasárnapra szánt apróhírdetését, mert vasárnapi számunk a március 15-iki nemzeti ünnep miatt holnap jelenik meg

Egy-két napon belül megjelenik a cipőrendelet

Lábbelit elsősorban azok kapnak, akik legjobban rászorulnak

Budapestről jelentik: Illetékes közből származó értesülésünk szerint a közellátási minisztérium elkészült az úgynevezett cipőrendelet és egy-két napon belül kiadásra kerül, illetve megjelenik a hivatalos lapban.

A rendelet gondoskodik az eladók kijelöléséről és arról, hogy ki miként

jelölhet cipőhöz. Általános elv, hogy lábbelit elsősorban azok kapnak, akik arra legjobban rászorulnak.

A rendelet részletei még nem ismeretesek. A lábbeli beszerzéssel kapcsolatos tudnivalók akkor válnak közzé, ha a rendeletet közzéteszik.

Átalány-talpanyagot kérnek a lábbelikészítő kisiparosok

A Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamarában sorozatos megbeszélések folytak a kiadandó cipőrendelet végrehajtása tárgyában. Ezekben az értekezleteken a cipésziparosság is szóhoz jutott. Képviselői kifejtették álláspontjukat, amelynek legfontosabb szempontja szerint nem az új cipők mikénti készítése és árusítása az egyedüli kérdés, amely megoldásra vár, hanem ennél is súlyosabb és fontosabb probléma a régi cipőknek bőrrel való talpalása. Annyi már tisztázottnak látszik, hogy a talpalást is utalványrendszerhez kötik. A szükséges és kényeszerű nyersanyagtakarékosság ezen a ponton érinti legjobban a lakosságot, mert a javítási munkálatok különösen a vidéki kisiparos foglalkoztatottságának sokkal jelentősebb részét teszik, mint az új lábbeli készítése. Eppen ezért jogos a cipésziparosságának az a kérése, hogy számára átalány-talpanyagot utaljanak ki, mert foglalkoztatottságuk csak így biztosítható.

Egyébként a kérdésben addig, míg a rendelet nem kerül nyilvánosságra, korai volna az állásfoglalás, arról azonban mindenesetre gondoskodni kell, hogy a kisiparosok korlátozott

munkalehetősége ne szenvedjen anyagihiány miatt újabb korlátozást. A kisemberek akkor sem foglalkoztatták túl bőségesen a lábbelikészítő kézműipart, amikor ennek a világszerte tapasztalható nyersanyaghiány még nem állott útjában, mert a kispénzü embernek a saját anyagi lehetőségei szabták meg a kötelező mértékletességet. Úgy az iparnak, mint a fogyasztóknak elsőrangú érdeke tehát, hogy azok az osztályok — melyek a társadalomnak nagy többségét képezik — akik nem halmoztak készleteket, hanem legtöbbjének csak egyetlen pár lábbelije volt, ezt az egyetlen párt legalább karbantarthassák. Az ő szükségleteik pedig csak akkor elégíthetők ki, ha a kisiparosoknak a normális szükségletnél nem kisebb mennyiségű nyersanyag, főképpen pedig talp- és hulladékőr-elegendő áll rendelkezésre.

A vidéken, ahol egy-egy községben több lábbelikészítő iparos van, maguk az iparosok ismerték fel a szövetezés előnyeit és próbálnak most közös termelésre és értékesítésre szervezkedni. Legutóbbi Nagylétán, ahol 31 cipésziparos van, próbálkoznak termelő és értékesítő szövetkezet felállításával.

Március 31-ig kell letétbe helyezni a hadikölcsönöket

Letétbe nem helyezett hadikölcsönkötvény alapján semmiféle jog sem gyakorolható

Mint már közöltük, megjelent a m. kir. minisztérium 500—1941. M. E. sz. rendelete a Magyar Szent Korona területén lévő háborús magyar államadósági címletek (hadikölcsönkötvények) letétbehelyezése tárgyában. A rendelet értelmében Magyarországon lakó vagy székhellyel bíró személyek és cégek kötelesek hadikölcsönkötvényeiket 1941 március hó 31. napjáig letétbe helyezni. A letétbehelyezés a m. kir. adóhivataloknál, Pénzügyi Központnál, ennek tagjai sorába tartozó bankoknál és takarékpénztáraknál, valamint ezek fiókjainál, az Országos Központi Hitelszövetkezetnél, az ennek kötelekbe tartozó szövetkezeteknél és ezek fiókjainál történhet meg. A visszacsatolt keleti és erdélyi ország részen a Magyar Nemzeti Bank fiókintézetei és kirendeltségei, a m. kir. postahivatalok s a rendeletben megjelölt, e területen működő pénzügyi intézetek jogosultak a letétek átvételére.

Azon hadikölcsönkötvények tekintetében, amelyek a rendeletben felsorolt állami szerveknél, törvényhatóságoknál, stb., valamint a fent megjelölt intézményeknél, pénzügyi intézeteknél és biztositó magánvállalatoknál már a rendelet hatálybalépésekor letétben vannak, a kötvények tulajdonosai folyó év március hó 31-ig a letéti helynél ugyancsak bejelentést tartoznak tenni. A letétbehelyezési és bejelentési kötelezettség kiterjed nemcsak a magyar

hivatalos megjelöléssel ellátott (nosztrifikált) címletekre, hanem a román vagy csehszlovák hivatalos megjelöléssel ellátottakra is, úgyszintén a megjelölés nélküli hadikölcsönkötvényekre.

Azon hadikölcsönkötvények alapján, amelyeket a megszábtott határidőben letétbe nem helyeznek, illetőleg amelyekre vonatkozólag bejelentést nem tesznek, semmiféle jogot gyakorolni nem lehet. A pénzügyi intézetek a bejelentések eszközölésére ügyfeleinknek készséggel és költségmentesen rendelkezésre állanak. A hadikölcsönkötvények tulajdonosai saját érdekében járnak el tehát, ha a tulajdonukat képező, nem pénzügyi intézetnél vagy a fent megjelölt intézményeknél kezelt, hanem otthon őrzött címleteiket valamely pénzügyi intézetnél letétbe helyezik, azok pedig, akiknek kötvényei valamely pénzügyi intézetnél kezeltetnek, az illető pénzügyi intézetnél költségmentesen beszerzhető „Bejelentési jegyzék” kitöltésével a rendeletben előírt bejelentést megteszik.

Lisszabon, március 13. Avenol, Rooseveltt külön megbízottja, két titkára kíséretében szerdán Clippers repülőgépen Lisszabonba érkezett.

Szofia, március 13. Bulgária angliai érdekének védelmét a londoni svájci követség vette át. Az angol kormány értesítette a svájci kormányt, hogy ahhoz beleegyezését adja.

7 halott, 30 sebesült Istanbulban

ISTANBUL, március 13. A legújabb jelentések szerint Istanbulban a Pera Palace Hotelben kedden este történt bombamerényletnek hét halalos és 30 sebesült áldozata van. A legújabb jelentésből tehát kitűnik, hogy szerda este óta négytel emelkedett a halottak száma. A halalos áldozatok nevét mindeztideig nem közölték.

Halalos ítéleteket hoztak Bukarestben az elfogott vágárdisták felett

A legfelsőbb katonai bíróság szerdán hozta meg az első halalos ítéleteket az elfogott vágárdisták felett. A tárgyalások állandóan folynak és mindig újabb ítéleteket hoznak. A bíróság állandó munkája mellett is még ezrek várják ügyük elintézését.

Újabb ujságkorlátozások Angliában

Londonból jelentik, hogy az ujságpapírban mutatkozó hiány következtében a jövő vasárnaptól kezdve a napilapok oldalszáma hetenként háromszor 6 oldal és háromszor 4 oldal lesz.

Róma, március 13. Az olasz lapok közlik, hogy Magyarországon sem behívások, sem csapatösszevonások nem történtek.

Polgári ellenállás Indiában

Newyork, márc. 13. Az Assotiated Press jelenti Bombayból: Mivel az indiai alkirály megtagadta, hogy egy évvel az európai viszály megszűnté után megadja a domi-

Másodpercek alatt

omlik szét a vízben az

ASPIRIN
TABLETTA

A finom porrá szétcsétt Aspirin gyorsabban és egyenletesebben oszlik el a szervezetben és fokozottabb hatást fejt ki megfázás, fájdalmak és reuma ellen.

Göbbels beszéde Bécsben

Bécs, március 13. (Német T I): Dr Göbbels birodalmi miniszter esütörtökön a bécsi Hősök-terén több százezernyi tömeg előtt beszédet mondott az Ostmark és Német Birodalom egyesülésének évfordulójával kapcsolatos innepszón. A miniszter szemléltette azt a sorsközvetet, amelyet Németország folytat és felsorolta azokat a körülményeket, amelyek alapján Németország biztos lehet győzelmében. A győzelem a miénk lesz, mert Németország az igazságért küzd, mert a német nép a legnagyobb és legerősebb-

sebb, a legalaposabban van felkészülve és legjobb a vezére. A német véderő már Lengyelországban és Nyugaton is bebizonyította, hogy a legjobb a világon. Ez a véderő most készen áll a végső küzdelemre, az utolsó ellenséggel, Angliával. Azt, hogy ez a harc hogyan végződik és csak elvitathatatlan német győzelemmel fog végződni biztosan tudja már az egész világ. A beszéd elhangzása után felhangzottak a nemzeti dalok és „Egy ország, egy nép, egy vezér” felkiáltások.

Mi különbség az utalvány és a jegyrendszer között?

A közellátási miniszter egyik legutóbbi beszédében az árúk igazságos szétosztásáról szólvá kijelentette, hogy a jövőben a jegyrendszerrel szemben — amely visszaélésekre ad alkalmat — előnyben részesíti az utalványrendszert. Illetékes helyen magyarázatot adtak arról, hogy mi a különbség a jegyrendszerrel és az utalványrendszerrel történő árúelosztás között. Kérdésünkre a következőket mondták: — A jegyrendszer fejkvótát állapít meg, vagyis a meglévő készleteket mindenki számára egyenlo adagokban osztja szét. Az utalvány lényege az, hogy akinek szüksége van árra, a kijelölt hatóságokhoz fordul és igényli az árut. A jegyrendszer tehát mindenki számára lehetővé teszi, hogy egy bizonyos

mennyiségű árruhoz jusson, az utalvány rendszer pedig egyenlo bírálja meg, hogy aki igényel, annak tényleg szüksége van-e az igényelt árra.

A jegyrendszer akkor alkalmazható, hogyha valamely árruól oly nagy mennyiségű készlet áll rendelkezésre, hogy a mindenki számára való kiszolgáltatást biztosítani lehet. Ha nincs megfelelő mennyiségű áru, nem lehet a jegyrendszert bevezetni, mert a készletek vagy nem fedezik a szükségletet, vagy pedig túlságosan nagy időközlemben tudnak csak az egyes adagokat kiszolgáltatni. Eppen ezért utalt arra a közellátási miniszter, hogy a jegyrendszer helyett az árúk igazságos szétosztása érdekében szivesebben alkalmazza az utalványrendszert.

Új repülőbélgyorsozatot bocsátanak ki

A kereskedelmi miniszter a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap támogatására szolgáló, százszázalékos felárral március 24-én 6, 10, 20, 32 filléres címletekből álló kétszáz ezer helyegből álló sorozatot bocsát forgalomba. A helyegek csak sorozatokban vásárolhatók, eladási áruk 1.36 pengő. A helyegek 1941 június 31-ig használhatók bárhova szóló postai küldemények bérmentesítésére felár nélküli számitott értékük erejéig. A sorozatokat valamennyi kincstári postahivatal árusítja, egy vásárlónak azonban legfeljebb csak öt sorozatot lehet kiszolgáltatni.

Klagenfurt közelében egy Luschig nevű férfi, akit gyilkosságért a német hatóságok halálra ítélték, a robogó vonatból, amelyen Bécsbe szállították, leugrott és nyomtalanul eltűnt. Azt hiszik, hogy Jugoszláviába szökött.

Roszbabb lett Hajdu megye állategészségügyi állapota

Dr Zsupán Kálmán állategészségügyi főtanácsos jelentése szerint Hajdu vármegye állategészségügyi állapota februárban a következőképpen alakult: Az egészségügyi állapot tovább roszbabodott. Fellépett a lépfene Hajdúszoboszlón, a rühösség lovakon Balmazújvároson, Egyeken, Józsan, Mikepércsen, szarvasmarhán Kakán, Hajdú-Szoboszlón, a sertéspestis Hajdúszoboszlón, a sertésorbánc Balmazújvároson. A nyílt gümőkór Tiszacsegén, a baromfi kolera Balmazújvároson. Megszűnt a lőrühösség Tiszacsegén, a sertésorbánc Balmazújvároson, a szarvasmarhák nyílt gümőkórja H. Szoboszlón. Vasúton elszállítottak 92 lovat, 196 két éven felüli, 238 két éven aluli szarvasmarhát, 48 borjút, 937 hizott sertést, 233 soványsertést, 338 süldőt, 99 darab malacot. Gép kocsin került elszállításra 2 éven aluli szarvasmarha 107 borjú és 493 hizott sertés. Ezek szerint az állatforgalom a januárhoz képest lovokban és szarvasmarhákban erősen emelkedett.

Lobogózzuk fel a házakat március 15-én

A törvény és a magyar nép tudata szerint is nemzeti ünnep március 15-e. Hogy a nap ünnepe jellege minél inkább kifejezésre jusson, ezen a napon a háztulajdonosok nemzeti lobogóval vagy más módon nemzeti színek alkalmazásával díszítsék házaikat.

A Mansz ma délutáni hazafias ünnepélye a Déli Múzeumban

Ma délután hatóral kezdettel tartja a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége hazafias kultúrnapját a Déli-múzeum dísztermében. Az ünnepély műsora:

Himnusz. Éneklé a Dóczy tanítóné-képző Intézet énekkara. Ritoók Magdolna énektanár vezetésével. — Az ünnepélyt megnyitja: Lossonczy István főispán. — Magyar éjszaka — magyar feltámadás címen vezített képes előadást tart dr. Szondy György gimn. igazgató. — Az előadás keretében a különböző koroknak megfelelő költeményeket szavalják: Darkó L. és Kullin Anna úrlányok és Vajda Gábor. — Az ünnepély iránt érdeklődőket szeretettel hívja és várja a Rendezőség.

A Turul Szövetség március 15-iki ünnepélye

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem rektora és tanácsa, valamint Debrecen sz. kir. városa megbízásából az országos Turul Szövetség debreceni kerületének vezérsege március 15-én szombaton nemzeti ünnepélyt rendez, délelőtt 10 órakor a Kossuth-szobornál, fél 12 órakor pedig az egyetemi központi épület díszudvarán.

A nemzeti ünnepély rendje: délelőtt 9 órakor istentisztelet a különböző felekezetek templomaiban. 10 órakor ünnepély a Kossuth-szobornál. Az ünnepély végeztével kivonulás a központi egyetem fél 12 órakor tartandó ünnepélyre.

A hazafias ünnepélyre testvéri szeretettel várja Debrecen közönségét a Turul Szövetség debreceni kerülete.

Ezúton kérjük azokat a testületeket, melyek koszorút ajánlanak elhelyezni a Kossuth-szoborra, hogy ebbeli szándéukat jelentsék be pénteken délután 3-5 óráig a kerületi vezérsege hivatalos helyiségében. (Piac uca 28. I. e.)

Kukoricás kenyér

Megérkezett sokak által előre retteggetett kukoricáskenyér. Különösen azok félték tőle, akik az elmúlt világháború alatt kukoricáskenyeret ettek, mert annak íze megmaradt az ember szájában, míg él. Az asszonyaink nem értették a tengeriskenyér készítéséhez. Ha egy darabban elvitték a sütődobba, hat darabban hozták el onnan a kenyeret, szétmállott. Ráillet a régi dal:

Keserű is, savanyú is,
Néhanapján siralmas is.

A magyar ember hozzá van szokva a szép fehér búzakenyérhez, aminek készítését a magyar asszonyok olyan tökélyre emelték, hogy világhírvé vált. Más országban a kalács nem volt olyan finom, mint volt a debreceni kenyér. Azonban régebben is ették a kukoricáskenyeret. Emlékszem gyermekkoromban szegény család emberek gyermekei az iskolába hozták tengeris kenyérrel s mi a búzalisztból készült kenyérünket elcsereztük az ő malés kenyérükkel. — Azok a szegény gyermekek úgy ették a mi kenyérünket, mintha sütemény lett volna.

A tengeriskenyeret megelőző úgyszemint egységes kenyér csak krumplicsal volt vegyítve. Pompás íze volt. Nagyon sok háziasszony hivatalos rendelet nélkül is vegyítette burgonyával a búzalisztot, hogy puhán tartsa a kenyeret. Most forgalombahozott kukoricáskenyér ellen nem lehet lényeges kifogást emelni. Kissé tömör belül és súlyos perze a gyengébb gyomornak nem konvenál, ámde a rossz gyomrú ember a jó murván kalácsot sem tudja olyan jóízűen enni, mint az egészséges ember.

Ha a világháború alatt ilyen maléskenyeret ehettünk volna, mint most eszünk, akkor hozsánát kiáltottunk volna neki előre.

Gondoljuk meg, hogy a régi béke időben katonáink fekete lisztből készült, ecetsavanyúságú prófóntot ettek, pedig abban az időben nullás lisztből is lehetett volna rászúkra sütni. Ninesen baj a mostani kukoricáskenyérrel. K. Gy.

Berettyóújfaluból Nagyváradra viszik Tisza Kálmán szobrát

Nagyváradról jelentik: A berettyóújfalusi Tisza Kálmán-szobrot, amelyet a megye és a város áldozatkészségéből emeltek, átviszik Nagyváradra. Nagyvárad és Bihar vármegye törvényhatósági bizottságai még a háború előtt elhatározták, hogy szobrot emelnek a megye nagy szülöttjének Tisza Kálmánnak az emlékezetére. A vármegyei alispán a napokban átiratban értesítette a város polgármesterét, hogy a megye sa-

ját költségén kész a szobrot áthoztatni s a várostól csak megfelelő hely kijelölését és a szobor további gondozását kéri.

A nagyváradai polgármester tegnap válaszolt az átiratra s örömet fejezte ki a terv felett, amelyhez a főispán és a maga részéről hozzá is járult. Legalkalmasabbnak erre a célra a nagyváradai Tisza Ház előtti parkrészt találták, amely a Ritoók Zsigmond nevére és a Tisza Ház tengelyébe esik.

Serédi hercegprímás beszéde a végzetes tévedésről

Értsék meg már egy szer a törvényhozók !...

A Szent István-Társulat esütörtökön tartotta 86-ik rendezévi közgyűlését, melyen megjelent dr. Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás, aki a közgyűlésen megnyitóbeszédet mondott.

— Voltak az emberiség életében korszakok, — mondotta többek között, — amikor a realitásokat elismerte s ezek szerint rendezte be életét. De voltak olyan korszakok is, — mint amilyenben például magunk is élünk, — amikor az emberiség túlnyomó része elhagyta az említett realitásokat és saját fantáziája után szaladva, szomorú csalódásokon keresztül, mérhetetlen szenvedésekbe taszította életét.

— Istenre vonatkozóan a realitások elhagyása szellemi vonalon végzetes tévedés, amely minden más tévedés szülőanyja. Az egyházra és az államra vonatkozóan a realitások elhagyása igazságtalan és súlyos tévedés. A realitások elhagyása anyagi, gazdasági téren rendszerint megdöntölként valalkozásokra vezet az egyes embereket, valamint a különböző közületeket, sőt magát az államot is. A realitások elhagyása az egyéni életben, amennyiben túlbecsüljük erőinket és megdöntölként kockára tesszük azokat, beteges ambícióra, túlhajtott munkára és megrokkanságra, amennyiben alábecsüljük azokat a munkateljesítvények elmaradására vezet. A

realitások, kivált Isten elhagyása, a családok, a különböző közületek és az államok életében ezeknek biztos pusztulását vonja maga után. Ha az államhatalom nem segíti megszilárdítani a keresztény magyar házasságokat, hanem azokat továbbra is engedni szétziláztatni, akkor ne álmidozzunk hatalmas magyar nemzetéről.

— Értsék meg már egyszer, — folytatta hatalmas beszédét Serédi Jusztinián hercegprímás, — azok, akiket illet, értsék kiváltképpen a törvényhozók és a közhatalom letéteményesei, hogy közülgünk, vagy talán már el is jutottunk a tizenkettedik órához. Senki ne mondja, hogy most az általános világégésben sürgősebb és fontosabb ügyünk nem lehet, mint az élet, a jövőndő magyar nemzetekéle. Ha az Isten száműztük a család, a különböző közületek és az állam életéből, akkor nem várhatjuk annak áldását, aki nélkül pedig semmit sem tehetünk; hanem csak anyagi és erkölcsi pusztulást várhatunk, amint ezt az istentelen családok, közületek és államok története bizonyítja.

A hercegprímás ezután a realitás elhagyásának végzetes következményeiről beszélt, majd a közgyűlést megnyitottnak jelentette ki.

Leszerelte, elvitte és eladta a városi közkútat egy lakatossegéd

Nem vagyok én büns, én beszámíthatatlan vagyok — védekezett a bíróság előtt

Különös lopási ügyben kezdte meg a tárgyalást esütörtökön délelőtt Jankovich Jenő tanácselnök a debreceni törvényszéken. A vádlottak padjára került Kovács Károly 29 éves lakatossegéd, aki ellen már volt eljárás család, lopás, orgazdaság miatt. Most lopás és család miatt adott ki ellene vádiratot az ügyészség. Kovács Károly a vád szerint megjelent a Hun ucai városi közkútnál, szerszámait kiszedte a zsákból és nagy nyugodtan hozzákzedt a szivattyús kút leszereléséhez. Az emberek riadtan kérdezték, hogy mit akar, miért bontja a kútat, amikor annak jó vizere az egész környéknek nagy szüksége van.

— Én a város megbízásából eszelek szem — válaszolta —, meg kell javítani a kútat és bevittem a szerelőmühelybe.

A szétzedett kútat szekerre rakatta, de nem a szerelőmühelybe vitte, hanem Bányai Lászlóné kerekéstelepi lakoshoz, akinek eladta 30 pengőért a jó kútat. Rövidesen kiderült a család és Bányainé visszaadta a városnak a kútat, de a feljelentést megtette Kovács ellen. Bányainéhoz úgy jutott el Kovács, hogy értesült arról, hogy szivattyús kútat akar vásárolni. Azonnal tett olcsó ajánlatot és „leszállította” a város közkúttját.

A tárgyaláson a vádirat ismertetése után Kovács Károly kijelentette, hogy „nem érzi magát bünsnek. Nem emlékszik semmire sem.

— Nem vagyok én büns — mondotta —, én beszámíthatatlan vagyok!

Szavainak, hogy nagyobb nyomatékot adjon, orvosi bizonyítványokat mulogtatott és arra hivatkozott hogy

az elmeklinikára csak azért nem vették fel, mert nincs már ott hely.

A bíróság a tárgyalást félbeszakította és elrendelte, hogy vizsgálják meg Kovács elmeállapotát.

Az időjárás hírszolgálat beszüntetése

Tekintettel arra, hogy a külföldi időjárás hírszolgálat az utóbbi napokban nagymértékben csökkent, a M. Kir. Országos Meteorológiai Intézet kénytelen a napilapokban és a rádió által közzétett időjárás helyzetjelentéseket és előrejelzéseket március 13-tól kezdődően átmenetileg beszüntetni. (MTI)

Tíz pengő és a rehabilitáció

Nemrég szavazták meg a magyar parlamentben a rehabilitációs törvényt és megindultak a törvényszékek, járásbíróóságokon az érdekeltek, hogy a „mult” eltörlése ügyében megtegyék a szükséges lépéseket. A debreceni törvényszéken is voltak már jelentkezések régi ügyekkel kapcsolatban. Megjelent egy szegény ember is, aki érdeklődött az eljárás módja felől, hogy csekélyke büntetését töröltesse a nyilvántartásból. Amikor a felvilágosítások során azt a választ kapta, hogy tízpengő okmánybélyeg is kell, kijelentette:

— No, akkor engem már nem érdekel tovább az ügy, én nem fizetek rá még tíz pengő a bűnömre!

Nagy dohogva elhagyta a törvényszék épületét annak többszöri hangoztatásával, hogy nem hajlandó fizetni a jóvátételt.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Szőlő-levél és a citrom

A mai kort egykor a vitamin korának fogják elnevezni. Persze csak akkor, ha a történelmi eseményeken kívül a kulturális adottságok is megfelelő helyhez jutnak. Ma minden ételt az értékkel, hogy van-e, s ha van, mennyi a vitamin tartalma. A magyar föld gazdag a vitaminban dús terményekben. Mondják, hogy a magyar ég napfénye különösen alkalmas arra, hogy vitamin képződjék. Ezért jobb és ízesebb a gyümölcsünk és ezért táplálóbb a konyhakerti veteményünk...

És talán ezért van az, hogy Magyarország vezet a vitaminkutatás terén is. Szentgyörgyi tanárnak és munkatársainak van módja és alkalmuk bőségesen arra, hogy a vitaminkutatás terén szébbnél-szebb eredményeket érjenek el.

A jövő gyógyászatában a vitaminnak — egyesek szerint — a legnagyobb szerep jut.

Vannak olyan sikeres kísérletek, hogy csaknem minden bajnál feltétlen segíti a gyógyítást, sőt egyedül biztosítja a gyógyulást.

Ilyen jelek mellett érthetően nagy feltűnést keltett a Kaukázia területén végzett kutatások eredménye, mely szerint két orosz tudós egyetlen szőlőlevélből annyi vitamint vont ki, mint amennyi egy citromban van...

Eddig a citrom és a magyar paprika vezetett ezen a téren.

Nem valószínű, hogy a magyar szőlőlevél alább maradjon ezen a téren az orosz kaukázusi szőlő levelénél. Igaz, hogy a szőlő őshazájáról van szó, de Tokaj szőlővesszője is kivívott olyan nevet a szőlőtermelés terén, mint az őshaza. A közeljövő fogja eldönteni, hogy mit jelent a magyar szőlőlevél. Nos, mert természetesen, hogy a nyár folyamán ezen a téren is megindulnak a kísérletek és kutatások...

Nem akarunk elébe vágni ennek a kutató munkának, de mi már eleve megjósolhatjuk, hogy nagy lesz a siker. A magyar nép szőlőtermő vidékek magyar népe nagyon régen ismeri már a szőlőlevél tápláló értékét, ha nem is nevezte eddig vitamindús növénynek. Korábban tavaszról kezdve, míg meg nem vészték a szőlőlevél értékét, mint a szőlő fiatal leveléből. Izes, tápláló és az orosz tudósok szerint vitamindúsabb, mint a citrom...

Aztán a szőlőmunkás nép egész nyár folyamán szívesen „csemegezte” a szőlő rengőt, a fiatal, ropogós hajtásait a venyigének, mely bizonyára szintén gazdag lehet vitaminban már azért is, mert zoldon, nyersen élvezték eddig is. Nem tudta ugyan a magyar munkás miért, hogyan kívánja a kellemesen savanykás rengőt, de ette szívesen. — Ugyanígy, mint napi főtápláléka nem egy esetben darab szalonna és zöldség hagnya volt, fekete kenyérről. És ezekről a legfrissebb tudomány megállapította, hogy mindhárom vitamindús.

Igy aztán megerőltetjük, hogy miért bírta és bírja a magyar munkás forró nyáron, vagy csikorgó télen a szegényesnek látszó „koszton” is pompásan a legnehezebb munkát. A szegényes és egyszerű étkezés a legdúsabb vitamin tartalmú étel...

Franca konyhák és mesteri konyvasztások korántes tudják úgy biztosítani az élet számára nélkülözhetetlen kelleket, mint a magyar paraszt egyhangúnak látszó rendszer táplálkozása...

Szőlőlevél és vitamin juttatja eszünkbe ezeket a gondolatokat és vizsgálató örömmel szolgál, hogy nem lehet ezen a földön olyan inséges esztendő, mely az élet legfontosabb és legszükségesebb fenntartóját, a munkát jelentő vitamint elvehetné tőlünk...

— A női önkéntes honvédelmi munkaszervezet országos felügyelője a VL hadtest területén megalkotott kerületi munkabizottság elnökeül Lossonczy Istvánnét, a helybeli MANSZ elnökét nevezte ki. A nők önkéntes honvédelmi munkaszervezetének megszervezése teljes erővel kezdetét vette.

Eredményes küzdelem Debrecenben és Hajdú megyében a tifusz ellen

Tömeges oltásokkal teljesen leszorították a járványos betegség számát

A debreceni Orvosegyesület tegnap délután tartotta tudományos ülését a belklinikai tanteremben nagyszámú orvosközönség előtt, amelynek soraiban ott voltak dr. Hüttl Tivadar, dr. Bókay Zoltán, dr. Kettesy Aladár, dr. Verzár Gyula, dr. Fornet Béla, dr. Borsos-Nachtnébel Ödön, dr. Kovács Ferenc, dr. Orsós János, dr. Jeney Endre és dr. Sántha Kálmán professzorok.

Elsőnek az üléselnöki megnyitó után dr. Réthy Aladár tanársegéd és dr. Fegyverházy Sándor h. tisztifőorvos előadása szerepelt a tárgysorozaton. Dr. Réthy Aladár tanársegéd az Országos Közegészségügyi Intézet debreceni kirendeltségének igazgatója előadásában ismertette a tifusz elleni küzdelmet és annak eredményeit Debrecenben 1935 óta.

Az igen tekintélyes és hatalmas fáradsággal összehordott nagykiterjedésű adatot szakszerű csoportosításban adta az előadó. Rámutatott arra, hogy Debrecen a tifuszos megbetegedések terén mindig a szomorú elsősként volt, az országos arányszámmal kétszer nagyobb volt Debrecenben a megbetegedések száma. Debrecen városa 1935-ben indított nagyobb szabású küzdelmet a tifuszos megbetegedések ellen. A tifusz által veszélyeztetett területek lakosságát védőoltásban részesítették. 1935-ben 3726, 1936-ban 4267, 1937-ben már 14.221 egyén részesült védőoltásban, 1938-ban 13.764 egyént oltanak be. Sorra beoltják és megvizsgálják az élelmiszereket forgalombahozó, termelő személyeket.

Az erélyesen keresztül vitt intézkedéseknek meg is lett az eredménye, mert míg 1932-ben 609, 1937-ben 177 volt a megbetegedések száma, 1938-ban ez a szám 86-ra, 1935-ben 45-re, 1940-ben pedig 39-re esett vissza. A kertészekben és a tanyavilágban eddig meglévő fertőzött települések ma már alig egy-két megbetegedést mutatnak fel.

Az érintkezési fertőzések 1937-ben az összes megbetegedések 36,7 százalékát tették ki. 1938-ban 19,6, 1939-ben 8,9, 1940-ben 10,2 százalék volt.

Ha a jövőben a város és az állam hathatós támogatását a tifusz elleni küzdelemben továbbra is biztosítja, úgy az eddigi eredmények alapján remény van arra, hogy Debrecenben megszűnik a tifuszjárványok eddigi súlyos problémája.

A fellépő megbetegedések nagyrészt kórházban helyezik el, 1935-ben még 265 beteg közül 174 kerül kórházba, 1940-ben a betegek száma már csak 39, ezeknek nagyobb százaléka, 34 beteg kerül kórházba ápolásra. Sorra vizsgálja az Országos Közegészségügyi Intézet debreceni kirendeltsége a tifuszos megbetegedések tekintélyes részét okozó bacillusgázokat, ezeket ellenőrzik. Debrecenben ma 44 ilyen bacillusgázát tartanak nyilván.

1937-ben a város északkeleti, keleti része mutat fel sok megbetegedést. Erre itt mintegy 1800 embert oltanak be, a következő évben itt már nincs is megbetegedés. Általában az előző években a külsőségekben lép fel nagyobb arányokban a tifusz, most azonban a fokozatos harc eredményeképpen a külsőségekben, a tanyavilágban az esetek száma rohamosan esik, úgyhogy 1938, 1939 és 1940-ben inkább már a város belső részében van tifuszos megbetegedés. Pedig ezekben az években az országmeleggyarapodás következtében előállott nagyobb forgalom katonaszo-

dás stb. sok alkalmat szolgáltatott volna a betegség terjesztésére. Az előadó kitért azokra a problémákra, amelyeknek rendezése az igen szép eredményeket felmutató tifusz harc végkimenetel szempontjából kedvező lenne.

Az előadáshoz elsőnek dr. Jeney Endre professzor szolt hozzá, hangsúlyozva, hogy a tifuszos megbetegedések statisztikájában nemcsak a nyugati államok, hanem még a balkáni államok előtt vezető helyen állunk. Rámutatott arra, hogy manapság már a civilizáltság mérőszáma a bélbetegségek gyakoriságát is fel lehetne venni.

Azután dr. Gaertner István tisztifőorvos szolt fel, ki ismertette néhány szóval azt a küzdelmet, amelyet Hajdú vármegye folytat a tifusz ellen. Elmondta, hogy Hajdú megyében a megbetegedési és halálozási arányszám éppen a kétszerese volt a 30-as években a debreceninek, amely magasabb az országosnál. Tervszerű munkával sikerült elérni, hogy

az 1935-ben a megyében előfordult 585 megbetegedés 1939-ben 58-ra csökkent. Ezt csak úgy lehetett elérni, hogy a megye 180.000 lakosa közül mintegy 136.000-et beoltottak tifusz ellen. A továbbiakban ismertette álláspontját a fertőtlenítő, a szennyvízesatorna, központi tejcsarnokok, általában a tejelvités és a járványkórházak kérdésében, ezek ugyanis azok, amelyeknek végleges rendezése, illetve létesítése áthatolhatatlan gátat vetne a tifusz terjedésének. Még dr. Szelezky Gyula szolt fel.

Ezután dr. Orsós János Imre professzor soronkívül két bemutatást végzett. Igen érdekes és nagy tudományos értékű bemutatásnak tárgya a bőrfarkas és a sarcoma egy-egy szokatlan esete volt. Dr. Verzár Gyula professzor két bemutatása után, amelyeknek egyikében egy sinusthrombózissal párosult tüdőfolyogót, másikában pedig légesőbe jutott idegen testek által okozott elváltozást mutatott be, nagy figyelemmel hallgatta a közönség. — Dr. Bodnár Tibor bemutatása után dr. Sántha Kálmán üléselnök szavaival ért véget az Orvosegyesület magas színvonalú ülése.

Varga miniszter megtekintette a Lisse és Budapest között épülő olajvezeték elkészült szakaszát

Balatonszemes, március 13. (MTL.) Varga József, a kereskedelmi és közlekedési minisztérium vezetésével megbízott ipariügyi miniszter csütörtök délelőtt megtekintette a Magyar-Amerikai Olajipar Rt. által Balatonszemesen épített új nyersolajfűtő állomást és Budafapuszta (Lisse) és a főváros között épülő olajátvezeték eddig elkészült szakaszát. A miniszter gépkocsin érkezett Balatonszemesre. Útközben a miniszter és kísérete megállt Lepsény határában és ott megtekintette az olajátvezeték lerakási munkálatait. Balatonszemesen a vasútállomás mellett létesített töltőállomáson dr. Papp Simon bányaiügyi főtanácsos, a Magyar-Amerikai Olajipar Rt. igazgató-főgeológusa köszöntötte a

vállalat nevében a minisztert és arra kérte, hogy adja meg az engedélyt a nyersolajfűtő állomás üzembehelyezésére. A miniszter megadta az engedélyt. Rámutatott arra, hogy a korszerű olajszállításnak a távvezeték a legmegfelelőbb módja. A miniszter és kísérete ezután megtekintette az állomás közelében a dombon épült két hatalmas olajtartályt. A balatonszemesi töltőállomás és olajtartályok megtekintése után a társaság Siófokon a Fogas-zsírlóban a miniszter tiszteletére ebédt adott.

Varga József miniszter az ebéd során felszólalásában megelégedését fejezte ki a látottak felett s elismeréssel szolt a vállalat geológusainak és mérnökeinek munkájáról.

A Kollégium fejlesztésére és megsegítésére egymásután érkeznek a felajánlások

A Kollégium megsegítésére és fejlesztésére indított akció országos méreteket ölt. Minden nagy magyar város összes napilapjában felhívások jelentek meg, hogy a Kollégium volt diákjai közöljék nevüket, címüket és állásukat Révész püspökkel, vagy a kollégiumi igazgatósággal. A felhívásnak bizonyára meg lesz az eredménye, mert a Vidéki Naplajok Szindikátusához tartozó újságok, többiben is közölte az új felhívást.

A megajánlások az utolsó közleményünk óta is lényegesen emelkednek. Bán István esperes azt írja: „Tudom, hogy morzsák ezek a kis összegek — 500 pengőt ajánlott meg — ahhoz az áldott kenyérhez képest, amit a Kollégium nekem adott, amikor testben-lélekben táplált engem s bár aranyom, ezüstöm nincsen, jól esik hinned, hogy az Alma Mater a halamorzskákat is jónéven veszi”.

Dienes László levelében elmondja, — hogy a Kollégium öt 10 évig táplálta, nevelte. A tudományért, Igéért, evangéliumi nevelésért soha nem fizethet, de boldog, hogy a kenyérért valamit visszaadhat. Hét évig felajánlja fizetése egy százalékát.

Vitéz dr. Roncsik Jenő tűzoltóőrpáncsnok a joghallgató korában kapott ösztöndíjait fizeti vissza.

A nagyvársányi ref. egyház s Balogh Miklós lelképásztor hét év alatt együtt 1400 pengőt fizetnek be, mint írják azért, mert ismerik a Kollégiumnak év-századok óta az egyház s a haza javára megmutatott kulturmunkáját.

A hódmezővásárhelyi ref. egyház évi ezer pengőt szavazott meg és azt írja: „A debreceni Kollégium a tisztán magyar református élet és művelődés fellegvára, melynek jövőjét kívánja s megindított mozgalom mostani hatalmas, hitet megpróbáló erőfeszítéssel

biztosítani”. Az egyház nehéz helyzete miatt csak évi ezer pengőt ajánl meg, de ehhez hozzájárul dr. Csáky Lajos főgondnok évi 200 P, a lelkészek fizetésének évi 1 százaléka, úgyhogy Hódmezővásárhelyről egymagából 10.000 pengő jön ki.

Mélyen megható a 71. éves Fazekas Gyula karcagi ny. vállalatnár levele, mivel már 71. éves, nem hét évre tesz megajánlást, hanem erre az évre befizet 500 pengőt.

Hegedűs Kálmán nagykeréki lelkész így ír: „Szinte szegényem, hogy csak most, a nagy akció megindulásakor, kérésre jelentem be, hogy a Kollégium nekem adott segélyt, ösztöndíjait — igyekszem visszafizetni. Nekem különösen sok köszönni valóm van. Hazulról soha semmiféle segítséget nem kaphattam, se tandíjra, se konviktusra. Mindent, ruhát, könyveket, ételt, lakást, buzdítást, nevelést, sőt még a szükséges készletadásaim fedezésére szükséges instruktorságokat is tanáraitól kaptam. Tudom, hogy a szeretet visszafizetni nem lehet, de a pénzben kapott jótétemények visszafizetésére kötelezem magamat. Hét éven át fizetésem egy százalékát és ezenkívül földjavamból a termsz szerint évi 25—40 pengőt fizetek be a Kollégium pénztárába”.

Dr. Bertók Lajos könyvkereskedő évi 50 pengőt ad.

Karácsony András békési lelkész azt írja: „Amivé lettem, Isten és szüleim után a Kollégiumnak köszönhetem. Hála-m csekély jelül ezer pengőt ajánlok fel, halálom esetére alapítványt teszek”.

Nagy Balázs csépal s. lelkész hálából azért, mert a Kollégium „repülő kosztját” két éven át ette és melegét élvezte, segédlelkész jövedelméből évi 20 pengőt, majdán parochus-lelkész jövedelméből évi 1 százalékot ad amíg csak él.

Tatay Zoltán árvaszéki elnök 100 P, Kovássy Kálmán erdőtanácsos havi 5 P, a földesi egyház 147 P, Nyíry Géza ny. MÁV felügyelő 35 P, Molnár Zoltán hadházi lelkész és neje ezer P, vitéz dr. Hadházy Ferenc ügyvéd évi 20 P, dr. Poroszlay Ferenc főszolgabíró évi 30 P, Hajdúhadház 4810 pengőt ajánlott meg.

Itt közöljük a legutóbbi két héten érkezett pénzdományok közül főleg a debreceniek és környékiek adományait:

Balogh Jenő főgondnok, a konvent világi elnöke 100 pengő, Kollégiumi Diákszövetség 500.—, Zöld József h. polgármester 100.—, dr. Salánki József tisztiorvos 50.—, Nagy Sándor igazgató tanító 50.—, dr. Lévai Béla v. tiszti ügyész 30.—, Hegedűs Kálmán lelkész (Nagykerék) 20.—, Ács Nagy Lajos gyógyszerész (Hajdúszovát) 5.—, Kovássy Kálmán erdőtanácsos 5.—, Futó András püspöki titkár 20.—, Bary Gyula esperes (Nagybereg), negyedévi esperesi díja 116.—, dr. Balogh Béla törv. tanácselnök 15.—, Szabó Gerzson 7,50 P Földes, 15 személy adománya 147.—, Földes református egyház 70.—, Bagdy István segédlelkész (Tiszafüred) 4.— P, dr. Hajdú Gyula lelkész Berettyóújfalun, 100.—, dr. Csáky Lajos ügyvéd ref. főgondnok (Hódmezővásárhely) 200.—, Nyíry Géza ny. MÁV felügyelő 5.—, Gulácsi leányegyesület 10.—, Karla Ödön ref. lelkész (Józsa) 100.—, Kóti Jeremiás (Hajdúhadház) jan.—márciusra 15.—, dr. Ujlaky Béla kir. járásbíró (Berettyóújfalun) 4.—, dr. Barcsay Károly vm. t. főügyész (Nagyvárad) márciusra 3,60 P, Váradi Szabó Sándor ny. százados 10.—, gróf Degenfeld Pál volt egyh. ker. főgondnok 5,000.—, Puky E. közigazgatási bíróság elnöke 50.— P.

A kereskedők bejelentési kötelezettsége

A m. kir. Kereskedelmi Hivatal kirendeltsége felhívja mindazok figyelmét, akiknek a zár alá vett cikkekre bejelentési kötelezettségük keletkezett, a Budapesti Közlöny 1941 évi 15-i számában megjelent m. kir. ipariügyi minisztériumi 2000—941 számú rendeletre. A rendelet értelmében akiknek a zár alá vett valamely cikke vonatkozóan bejelentési kötelezettsége keletkezett, ez a kötelezettsége fennmarad, tehát a következő hónapokban is bejelentést kell tennie mindaddig, amíg az illető cikkből készlet van, tekintet nélkül arra hogy a készlet a megjelölt mennyiséget eléri-e, vagy sem.

Akiknek pedig a jelen rendelet mellékleteiben említett és zár alá nem vett valamely anyagra (cikkre vonatkozóan keletkezett bejelentési kötelezettsége, bejelentést kell tennie arra a hónapra vonatkozóan is, amelynek utolsó napján készlete elsősorban nem éri el a mellékletben meghatározott mennyiséget. Bejelentést a bejelentőlapokon kell példányban (fehér és piros) kell megtenni. A bejelentőlapokat a m. kir. Kereskedelmi Hivatalnak, Budapest, V. Széchenyi rakpart 6. IX.3. csoport címére választorítékkal ellátva olyképp kell beküldeni, hogy a hónap utolsó napján meglévő készlet a következő hónap 7-ik napjának déli 12 órájáig a bejelentőhivatalnál legyen.

A bejelentőlapokat a m. kir. Kereskedelmi Hivatal kirendeltségénél Debrecen, Miklós uca 4. szám, igényelhetők. A bejelentés elmulasztása a 990—1939 M E számú rendelet 7 paragrafusa alapján büntetést von maga után.

Lossonezy István
közvetelési kormánybiztos.

Az országos mezőgazdasági kiállítás látogatóinak elszállásolása

A március 29-től április 6-ig rendezendő országos mezőgazdasági kiállítás és ötvenedik tenyészállatvásár látogatóinak elszállásolását a kiállítás rendezőbizottságának felkérésére ez évben is Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala vállalta magára. Az elszállásolás elsősorban a budapesti szállodákban és penziókban történik, ahol mindenki igényeinek megfelelő árban kaphat szállást és ellátást. Vidéki tanulmányi és gárncsoportok oleő csoportos elszállásolásáról hasonlóképpen megfelelő gondoskodás történik. Ajánlatos, hogy a kiállítás látogatói szállásigényüket már jó előre, a csoportos elszállásolást igénylők lehetőleg még e héten bejelentsek Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalánál (Budapest, V. Deák Ferenc uca 2. interurbár telefonszám 18-12-13.), amely ezeket postafordultával elintézi és választ ad.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda.
Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám.
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
Éjjeli 27-89. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata márc.
8-án reggel 8-tól, márc. 15. reggel 8-ig:
„Nap“ Piac uca 1. telefon: 27-73.
„Aranygyuszaru“ Kossuth uca 8 sz.
telefon: 34-96. — „II. Rákóczy“ Kül-
sövásár-tér, telef.: 23-43. „Sztankay“
Szent Anna uca 64., telefon: 25-58.

Katóka beteg

En nem is tudom, hogy mi van velem?
Könny fátyolozza mind a két szemem.
Szóval így mondják: valami úgy fáj!
És ködbe vész most előttem a fáj...
Katóka beteg!

Tegnap futottam földi kincsekért,
Ma már előttem kincs, hír mit sem ér.
Nyugodalmamat fel nem lelhetem
És felsóhajtok: édes Istenem
Katóka beteg!

A szobám börtön. Lesz még kék az ég?
Ezerjő füvet szedni szeretnék.
Vinni szeretném beteggyárára,
Hogy legyen föle gyors gyógyulása.
Katóka beteg.

Olvasom százszor drága levelet,
Érzem, hogy most már én vagyok beteg
Addig bús leszek és boldogtalan,
Amíg karomba nem futsz boldogan
Katókám édes!
(Sárrétudvari). Nagy Ferenc.

— **Evangelikus istentisztelet** szombaton, március 15-én reggel 3 órai kezdettel, prédikál Jónás László segédlelkész. Vasárnap, 16-án délelőtt 9 óráig ifjúsági istentisztelet, prédikál Labossa Lajos vallásbíró, délelőtt 10 óráig bói istentisztelet. Igét hirdeti Jónás László segédlelkész.

— **A debreceni ref. gimnázium Arany János önképzőköré** március 15-én délelőtt 9 órai kezdettel hazafias ünnepélyt rendez az intézet tornacsarnokában. Farkas Ignác vallásbíró imádkozik, Tuba Elek emlékbeszédet mond, Jánossy Zoltán, Dohár István és Agoston Károly szavalnak. Közreműködik több számmal az ifjúsági ének- és zenekar, Szigethy Gyula ének. tanár vezényletével. Belépődíj nincs.

— **A Debreceni Egyetemi Altszék és Alkalmazottak Önszolgálati és Önképző Egyesülete** folyó hó 15-én délután fél 6 órai kezdettel az egyetem központi épületének könyvtára nagyszobájában műsoros hazafias ünnepélyt rendez. Belépődíj nincs. Műsor kapható a helyszínen. Mindenkit szeretettel hív és vár a rendezőség.

— **A Debreceni Kereskedő Társulat** valamint a Füzérkereskedők Egyesülete ezúton kéri tagjait és a kereskedő kartársakat, hogy a március 15-i nemzeti ünnepen üzleteiket legkésőbb déli egy órakor bezárni szíveskedjenek.

— **A KIE „regős csoportja”** is megrendezi a március 15-i nemzeti ünnepet az egyesület nagyszobájában délután hat órai kezdettel. Az érdekesnek és magasztosnak ígérkező ünnepélyen a március 15-ike jelentőségét méltatja dr. Vadász Sándor. A kiegészítő műsorszámokat a „regős csoport” tagjai szolgáltatják. Hazafias szavalkók, egyéni és együttes énekszámok, beköszöntő és záróbeszéd teszik a műsort változatossá és a nagyközönség számára vonzóvá.

— **Ertesítés.** Ertesítem a húsiparosokat, hogy folyó hó 15-től kezdve üzleteinket szombati napokon este 7 óráig vasárnap pedig reggel 7 óráig délelőtt 10 óráig tartjuk nyitva. Húsiparosok elnöksége.

— **Irországhoz kényszerleszállást végzett egy nehéz angol bombavető.** Személyzete megmenekült és internálták őket.

— **Az északi sarkvidékre orosz expedíció repült,** hogy megvizsgálják az északi tengeri átjárókat. Az expedícióban heten vesznek részt.

— **Hírek az árpádtéri egyházközségből.** Március 15-ét az egyházközség méltóképpen ünnepli meg. Délelőtt 10 órakor istentisztelet, prédikál dr. Erdi Mihály s. lelkész. Este hat órakor a gyülekezeti teremben a Nőegylet szeretetvendégséget ad s ennek jóvedelmét az árvíz-károsultak javára fordítja. Szavalt: Rezsői Tuba és Papp Margó. A nap jelentőségét a vezető lelképásztor méltatja. A lelképásztor este 8 óra után a Reform Körben tart előadást a 93 év előtti márciusról. — Március 16-án a Leánykör és Ifjúsági Egyesület adja elő Simon Béla mezőcsáti lelképásztor Hazamegyünk című darabját. Március végén az egyházközség tanácsulást rendez és ezen fog megtörténni az új tanácsosok eskütétele. Március 30-án délután 5—7 óráig Barna Erzsébet tart előadást Jeruzsálemlről. Március 29-én délelőtt az iskolás növendékek számára tart előadást Jeruzsálemlről.

— **Ertesítjük áramfogyasztó közönségünket,** hogy folyó hó 16-án vasárnap reggel fél hat óráig 9 óráig az alábbi helyeken a hálózatunkon eszközöndő javítás végett áramszünetet tartunk: Teleki, Timár, Vigkedvő Mihály, Haláp, Varga, Szent Anna, Nap, Kandia, Zöldfa, Batthyány, Méliusz-tér, Kossuth u., Hajnal, Burgondia, Domb, Magoss, Kigyó, Vár, Csapó uca eleje, Nyomató, Szappanos, Veres, Kölcsey, Meszena, Maróthy György, Faragó, Egymalom, Rákóczi, Eötvös, Ajtó és Péterfia uca páratlan oldala.

— **Összeszűrkálta férjét a disznóölő késsel Vankó Istvánné főtisztviszony.** Az asszony veszekedés közben támadta meg férjét, aki életveszélyes sérüléseket szenvedett.

— **A világitást korlátozó rendelet háromnapos felfüggesztése.** Rendelet jelent meg arról, hogy a március 15-i nemzeti ünnepre való tekintettel a világitást korlátozó rendeletet három napra felfüggesztik. Március 14., 15., 16-án besötétedéstől kezdve 11 óráig teljes világitást lehet alkalmazni kirakatokban és üzletek előtt. A csökkentett világitásra csak éjszaka 11 óra után kell ismét visszatérni. A nyilvános helyiségek zárórája változatlan marad.

— **Felhívom a Belleghel, Kisszepes uccagazdaság földtulajdonosait,** hogy a közgyűlés e hó 16-án 10 órakor lesz megtartva. Salétrom uca 14. sz. alatt, melyre megjelenésüket kérjük.

— **Beszűntették Romániában a tavaszi mezőgazdasági munkáltságot,** mert az időjárási megváltozott és erős havazás indult.

— **Az isztanbuli bombarobbanásnál egy magyar leány is jelen volt.** Kocsis Rózi, aki évek óta, mint szakácsnő van alkalmazva Dermos angol követségi titkáránál. A követségi titkár Szófiából is magával vitte és így került a Palota szállóba. Életét annak köszönheti, hogy a robbanás idejében a személyi adatainak felvételére hívták a portás irodájába.

— **Az erős szélvihar árvízét okozott Szegeden.** Az ármentesítő szivattyút nem tudták üzemben tartani, mert a vihar az áramvezető oszlopokat kidöntötte. A Somogyi telep viz alá került. A nyulákat építésénél katonaságot is igénybe vettek.

— **Róma műkészeit pincékbe rakták el és a Forum Romanum értékeit 100.000 homokszák és 3000 köbméter fa védi a bombáktól.** A híres festők remekei is ládába csomagolva biztos helyre kerültek.

— **Az Erdélyből hazaköltözött román nőknek botot ígérnek a románok.** Az egyik aradi román lapban nagy cikk jelent meg arról, hogy az Erdélyből hazatért román nők magyarul beszélnek. A cikkíró igen felháborodik azon, hogy magyarul beszélnek a román asszonyok és azt a kívánságát fejezi ki, hogy botot kapjanak a magyarul beszélők, mert csak a bot az egyedüli hatékony eszköz, ha asszonyokról van is szó.

— **A bukaresti katonai törvényszék kedden halálos ítéletet hozott.** A törvényszék Nicolae Orae munkást tiltott fegyverviselés miatt halálra ítélt.

— **A Keresztény Ifjúsági Egyesület** csak fiatal emberek részére műsoros délutánt rendez vasárnap délután 6 órakor. Érdekes, ifjakat érdeklő műsor! Tiszta, keresztény szellemű szórakozás! Semmiféle belépődíj nincs.

— **Módosították Olaszországban** azt a rendelkezést, hogy állami szolgálatban csak azok lehetnek, akik a fasiszta párt tagjai. A módosítás szerint a hadsereg tagjaira csak a háború végén kötelező a pártba belépés.

— **Felakasztotta magát Hajdúböszörményben Varga Miklós 56 éves ny. esendőtiszt helyettes és mire észrevették, már meghalt.** A nyomozás során megállapították, hogy súlyos beteg volt, évek óta nem tudott járni és ez keserítette el annyira, hogy a halálra szánta magát. A feleségéhez búcsúlevelet írt, melyben megírta, hogy nem bírja már elviselni a betegségével járó fájdalmakat és azért választotta a halált. Temetésére megadták az engedélyt.

— **A „Ferenc József” keserűvíz** régóta kitűnően bevált házi szer megrogzított székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— **Esős tavasz várható!** Impregnáltassa tavaszi- és ballonkabátjait Kocznaál, Péterfia 30.

— **Ellopott gazdájától 140 kiló szappant, 30 kiló olajat egy fiatalkorú kifutó.** A károsult kereskedő, Török József jelentése alapján megindult a bünyvadi eljárás és kiderítették, hogy a fiatalkorú a lopott árut Makhándi Györgynek adta át, aki azt nyolc szatocsnak adta el. A törvényszék csüörtökön elítélte Makhándinét gazdaság miatt három hónapra fogházra, a szatocokat tulajdon elleni kihágás miatt 50—50 pengő pénzbüntetésre.

— **Tolvajt fogtak a debreceni zsidóságban,** ahol Kabai Imre 21 éves napszamos ruhákat kínált eladásra. A ruhákat Bajnoki Sándor konyári gazdálkodótól lopta el. A tolvajt a debreceni rendőrség átadta a konyári esendőségeknek.

— **Titokzatos körülmények között eltűnt Papp János budapesti 39 éves rendőrtisztviselő.** Az a gyanu merült fel, hogy az utóbbi időben feltűnően levertnek mutatózó férfi öngyilkosságot követett el.

— **Március 15-én bankszünet.** A TEBE kötelekbe tartozó pénzintézetek pénztárai és osztályai március 15-én, szombaton a nemzeti ünnepre való tekintettel zárva maradnak.

— **A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete szombat 5 órai kezdettel hazafias ünnepélyt rendez** Kossuth uca 51. szám alatti székházában, amelyre az egyesület tagjait és azok ismerőseit ezúton hívja meg a rendezőség. Belépés díjlatlan.

— **Elfogták a budapesti Kálvin téri református egyház tolvaját,** aki az egyház tanácstermében a rádiót szerezte le, amikor a portás tettenérte. Bence Béla 21 éves műszaki tisztviselő a tolvaj. Bence kihallgatásakor érdekes dolgok derültek ki. A közelmullban megismerkedett egy nálánál tíz évvel idősebb nővel, szülei azonban nem adták beleegyezésüket a házassághoz a korkülönbség miatt. Erre betört a VIII. kerületi előljáróság hivatalos helyiségébe, onnan anyakönyvi házassági kivonatot loptott. A kivonatulrapot saját maga kitöltötte, szerelmét megialatva. Később a Verebelyi klinikára is betört és onnan recepteket, műszereket lopt. A fiatal bűnözőt letartóztatta a rendőrség.

— **Váltóhamisítás halálos szerelemből.** Bognár Tamásné rábatamási asszony váltót hamisított egy ismerőse nevére 1000 pengőről. A hamisítás miatt őrizetbe vett asszony kihallgatása során elmondotta, hogy tettét azért követte el, mert halálosan szerelmes volt egy cipészegédbe, akinek a pénzén üzletet akart nyitni.

Cukorigénylések benyújtása

A közfelmezési ügyosztály közli a közönséggel, hogy a cukorigénybejelentő lapok benyújtására a határidő március 22-ig meghosszabbított.

— **A szabolcsi főispán kitüntetésére.** A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére vitéz dr. bulyi és jékei Jékey Ferenc, Szabolcs vármegye főispánjának buzgó és eredményes munkásságáért a magyar érdemrend középkeresztjét adományozta.

— **Svájc élelmiszerellátásában mutatkozó nehézségek miatt** az élelmiszerfejadagok egy részét áprilisban újból jelentősen leszállítják. A cukor, tézlanemű, vaj- és zsíradagok változatlanok maradnak, a rizsadagot 500 gramról 250 gramra szállítják le. A zab, valamint kukoricalisztból előállított termékek fejadagját 750 gramról 500 gramra csökkentik.

— **A Budapesti Közlöny pénteki száma közli az ipartügyi miniszternek a vadbörök és házi nyúlőr forgalmának szabályozása tárgyában kiadott rendeletét.** A rendelet hatálya a nyers vadbörökre, ideértve a nyers mézet üregi nyúl, róka, görény, menyéret, borz, hörsög, fanyest, könyest, mokus, pézsmapocok, vaddisznó, farkas, vadmacska, őz, szarvas és dán vadbört, továbbá a nyers házi nyúlőrre terjed ki és lényegében véve azonos rendelkezéseket tartalmaz a korábban más nyersbörökre vonatkozóan kiadott forgalmi korlátozásokkal.

— **A földregés által megrongált ősi csáksomlyói kegytemplom helyreállítása érdekében gyűjtést indítanak.** Hajdú Leander ferencdini szerzetes gyűjtőalbumába a Földregésügyi Asszony a következő sorokat írta: Kérem az ország főpapjait és a magyar társadalmat, hogy a földregés által súlyosan megrongált ősi magyar szentélyt, a csáksomlyói kegytemplomot helyreállítani segítsenek. Budapest, 1941 március havában, Horthy Miklósné.

— **Január 5-én adták fel Londonban azt a levelet,** amelyet Nagyváradon március 5-én, tehát éppen két hónap múlva kézbesített a posta. A levél, amelyben Erdős Pál fiatal nagyváradi mérnök tudatta szüleiével, hogy jól van és nem érte semmi baj, Lisszabonon keresztül érkezett repülőgépen.

— **Ciankálival megmérgezte magát.** Kamenica községben megöböntött öngyilkosság történt. Mutala Eleonóra tanítónő ciankálival megmérgezte magát és azonnal meghalt. A hatóságok érélyes nyomozást indítottak annak kiderítésére, hogy ez a veszedelmes mérreg miként kerülhetett a tanítónő kezébe.

— **Sólyomkő várát,** ahonnan Bocskai István hajdúival a császári csapatok ellen hadba indult, a Bihari Egylet emléktáblával jelöli meg.

— **Az ausztráliai légi haderőbe 17 éves ifjakat is felvesznek.** A jelentkezőket egyéves tanfolyamra viszik és azután képezik ki a jelölteket repülőgépvezetőknek.

— **Krisztuselőtti művészi síremléket találtak Beirut mellett** a tengerpart közelében. A szarkofágot szép domborművek ékesítik.

— **Borsod vármegye 140 pengőre emelte fel a díjtalan vármegyei gyakornokok tiszteletdíját a kisgyűlésen.** A tiszteletdíj felemelését szükségessé tette, hogy egyre kevesebben jelentkeznek a vármegyei tisztviselői állásokra.

— **A keresztés háborúból származó kardot találtak egy felsőbácskai szántóföldön.** A kardot szántás közben az ekevas hozta felszínre.

— **A kanadai honvédelmi miniszter közleménye szerint az angol vezérkar kiképző iskolája a jelenlegi tanfolyam befejezése után Kanadába költözik.**

— **A magyar képviselőházat a jövő csütörtökre összehívják,** napirendjén további teendőkről való intézkedéssel.

FATALP

Vigan kopog nemsokára
Az uccán fatalpunk;
A hollandok is így járnak,
Igy „nyugodtan” alszunk.

Sertéselnek ha bőrüket
Adják bőripárnak,
Búcsút mondunk hollandusnak,
Búcsút a fatalpnak.

Vékony Antal.

SZÍNHÁZ, FILM, SZÓRAKOZÁS

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Pénteken este: **Kaland.**
Szombaton délután: **Muzsikuskok.**
Szombaton este: **Hajnalodik.** Ünnepi díszelőadás.

Vasárnap délután: **Hajnalodik.**
Vasárnap este: **Donna Dianna.**

A színházi troda jelenti:

MA ESTE UTOLJÁRA A KALAND.
Nagy sikerrel játssza vitéz Bánky Róbert társulata az utóbbi idők legszebb drámáját, Márai Sándor élményteljes KALAND-ját. A megrázóan drámai és mélyesen emberi darab, mely Budapestre már közel jár a kétszázadik előadáshoz, Debrecenben is telt házak mellett fut, mégis vitéz Bánky Róbert Szörényi Éva vendégjátéka miatt kénytelen levenni egyelőre a műsorról és így ma este utoljára kerül színre a KALAND, a zsúfolt program miatt.

Szombaton délután a remek humorú nagyvárosi életkép, a MUZSIKUSOK szerepel, filléres helyekkel a színház műsorán.

Március 15-én szombaton este, ünnepi díszelőadás keretében a Fekete István gyönyörű, az erdélyi megszállás éveiből vett témájú darabja, a HAJNALODIK, mely a budapesti Magyar Színházban olyan nagy sikert aratott, kerül színre, a Cserkész Szövetség VI. kerülete és a Füzharcos Szövetség rendezésében. Ünnepi beszédet mond: Kiss József tanker. főigazgató.

Vasárnap délután ismét a HAJNALODIK szerepel a műsoron, vasárnap este pedig Szörényi Éva fellépését a Donna Dianna bemutatója. A magyar filmek nagyszerű művésznőjének, Szörényi Évának, a Nemzeti Színház tagjának első fellépése Debrecenben nagy érdeklődésre tart számot. A darabot Both Béla, a Nemzeti Színház rendezője rendezte és Báthly István díszleteivel mutatja be a Bánky-társulat.

Színházi kistűkőr:

SZÖRÉNYI ÉVA vendégjátéka a színházi műsor nagy eseménye. A Nemzeti Színház művésznője, aki Debrecenben lép fel először vidéken, egyik legszebb alakításának a Nemzeti Színházban előadott KEGYENC-ben levő szerepének nagy sikerrel szaktította meg vitéz Bánky Róbert megítélésére és szerda óta állandóan próbált Debrecenben, hogy egy új szerepkörben mutassa meg művészetének széles skáláját. A debreceni közönség páratlan érdeklődéssel várja a kiváló művésznő fellépését. A DONNA DIANNA debreceni bemutatójának másik érdekessége, hogy azt a Nemzeti Színház kiváló rendezője, Bot Béla rendezte, aki Debrecenben végezte iskoláit és Bot Andornak, a kiftűnő debreceni íróknak fia. A Donna Dianna a Nemzeti Színházban is az ő rendezésében ment Bajor Gizivel.

A **VENDÉGSZERPLÉSEK** sorozatában Turay Ida fellépte következik már a jövő hét végén a PEZSGÓS VACSORA c. nagyszerű Békeffy vígjátékban, a Vígsházban nagy sikerrel. Turay Ida mellett Halassy Mariska, vitéz Bánky Róbert, Alszegei Károly, Somogyváry, Bodnár Mici, Almássy, Kmetty jutnak kitűnő szerephez.

A **HAJNALODIK** a legszebb színdarab, melyet a megszállás alatt élő magyarság sorsáról írtak, a budapesti Magyar Színház nagy sikere is eljut ma este a Csokonai Színház színpadára. A Bánky-társulat remek előadásban viszi színpadra ezt a darabot Buday Tusi, Halassy Mariska, Mörz Lili, Botond Mária, Sallay Kornélia, Kiss Tóth Kitty, Donáth Kató, Somogyváry, Kédy, Miskay, Alszegei, Járny, Sorr, Bakos jutnak kitűnő szerepekhez. Budai Tusi megkapó művészetével viszi színpadra Szilvia szerepét, melyet a budapesti előadásban Szilágyi Szabó Eszter játszott.

— **Fethi Okyar** japán igazságügyminiszter egészségi okokból lemondott. A lemondást elfogadják.

Ki kaphat nemzeti önállósítási kölcsönt?

A hivatalos lap esütörtökön megjelent száma rendeletet közöl a Nemzeti Önállósítási Alapról. A hűsz szakaszából álló rendelet újonnan szabályozza az alap célját és működésének módozatait.

Az új rendelet leglényegesebb intézkedése az, amely az önállósítási kölcsön folyósítását szakképzettséghez, illetve gyakorlati jártassághoz köti. Az Önállósítási Alap eddigi szabályai szerint ugyanis önállósítási kölcsönben elsősorban azok részesültek, akiknek legalább gimnáziumi érettségijük volt, vagy ezzel egyenlő értékű középiskolát végeztek. Az alap jövedelmeinek csupán 25 százalékát lehetett felhasználni középiskolát nem végzett kölcsönkérők támogatására. Az eddigi tapasztalatot viszont azt mutatja, hogy igen gyakran folyamodtak önállósítási kölcsönre olyan érdemes személyek is, akiknek az előírt iskolai végzettségük nem volt meg. Az új rendelkezés azért hajtotta végre ezt a változást, hogy ilyenek előtt is megnyithassák az önállósítási útját. A kölcsöniránti kérvényeket a szándékolt letelepítési hely szerint illetékes közigazgatási hatóságnál kell benyújtani, vidéken a főkonzulátumnál, polgármestereknél, Budapestben a kerületi előjárónál. Azok, akik vidéken akarnak letelepedni, előnyben részesülnek a kölcsönigények elbírálásánál.

A kérvényhez csatolni kell születési anyakönyvi kivonatot, nős embereknek házassági anyakönyvi kivonatot és ezenfelül a szülők okmányait. Igazolando a magyar állampolgárság, vagy állampolgársági bizonyítvánnyal, vagy megfelelő záradékkal ellátott községi illetőségi bizonyítvánnyal. Erkölcsi bizonyítvánnyal kell igazolni, hogy a kérvényező sem büntetett, sem nyereségvágyból elkövetett vétségért, sem államellenes bűncselekmény miatt jogerősen elítélve nem volt és ellene ilyen eljárás nincsen. Az iskolai és működési bizonyítványon kívül a vagyoni, vagy jövedelmi viszonyokat igazoló irások is kellenek, továbbá hatósági orvosi bizonyítvány, hogy a kérvényező nem szenved olyan betegségben, amely őt a kérdéses foglalkozás önálló folytatására alkalmatlanná teszi.

Végül sajátkezűleg aláírt nyilatkozat szükséges a kérvényező esetleges tartozásairól.

A folyósított kölcsön törlesztési határidejét legfeljebb tíz esztendőre lehet megállapítani, a legmagasabb kamat 2 százalék lehet, de mind a törlesztés, mind pedig a kamatfizetés alól legfeljebb három évre mentesítést lehet kapni.

Könyv

C. S. Forester: „Ötletsege kapitánya”.

C. S. Forester monumentális „Hornblower kapitány” regényciklusa az utolsó évek egyik legnagyobb könyvsikere. A regényciklus három regényét a „Szerecsés hazatérés” a „Csatahajót” és a „Menekülő színek”-et egyetlen hatalmas kötetben kapja a magyar olvasó. Hornblower kapitány a tengerészet lovagkorának hőse — azoknak az időknek érebőlöntött alakja, amikor a tengerészet a leghősiesebb, legegztikusabb kaland volt. Ma a sorsdöntő tengeri háborúk idején különös vonzó aktualitást kölcsönöz Forester regényének hogy izgalmas, lélegzetelállító cselekményének külső kerete a három akkori nagy tengeri hatalom, Anglia, Franciaország és Spanyolország élethalálharca a tengerek és ezzel együtt a gyarmatok feletti uralomért. Hornblower nemcsak erényekben, hanem hibáiban és gyengeségeiben is egész ember. Igazi férfinak mutatkozik nemcsak hivatásában, hanem életének egyetlen nagy szenvedélyében, lady Barbara Wellesleyhez a Napoleont leverő Wellington hűgához fűződő szerelmében.

Közérdekű levél

Folyó hó 12. és 13-án, egy a Kereskedő Társulat által közzétett közleményt olvastam, hogy „a kereskedők üzleteiket március 15-én legkésőbb déli egy órakor zárják be”.

Tisztelettel kérem, így a lap sorain keresztül, miért kell március 15-én az üzleteket nyitva tartani. Egy ilyen igazán nemzeti ünnepe, miért nem ünnepelhet a magyar kereskedő társadalom is és az odartartozó órási személyzeti kar, a kereskedőknek nem-e ünnepe a március idusa. Az miért nem hallgathatja lelkesedéssel a szabadságra buzdító beszédet, Kossuth-apánk szobra körül?

Ma mindenfelől a nemzeti összefogás eszméjéért való harcot halljuk, miért nem tudunk mi kereskedők egyöntetűen összefogni és kimutatni nemzeti hűségünket és igaz magyar szabadságszeretünket azzal, hogy március 15-én üzleteinket egész nap zárva tartjuk.

Teljes tisztelettel: Egy kalmár.

— **Három ezer amerikai pilóta** jelentkezett hadiszolgálatra, hogy résztvegyenek Anglia oldalán a háborúban. — jelentik Newyorkból.

— **Titokzatos földalatti üregbe** zuhant lovaival szántás közben Szubics Miklós divosi gazda. A gazdát kiemelték a gödörből, melyről megállapították, hogy még a rómaiak idejéből származó titkos földalatti folyosó.

— **Belgrádban nagy érdeklődést** váltott ki az eset, hogy Wilder szenátor nyomtalanul eltűnt. Cseh származású, de horvátnak mondta magát és angolbarát ténykedést fejtett ki Zágrádban.

MEGHÍVÓ

A Hajdúhadházi Egyesült Pénztételek Rt. 1941 évi március hó 23-án, délelőtt fél tizenegy órakor tartja intézeti helyiségében rendes közgyűlést, melyre a t. részvényeseket azzal hívjuk meg, hogy az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, valamint a zárszámadás és mérleg, üzleti helyiségünkben közszemlélre ki van téve s máttól kezdve délelőtt 9—12 óra között megtekinthető. — Kelt: Hajdúhadház, 1941 évi március hó 4-én. — Az Igazgatóság

Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság jelentése és az 1940 évi üzleti számadások és mérleg előterjesztése a nyereségfelosztási javaslattal. 2. Felügyelőbizottság jelentése. 3. Határozat az 1. és 2. pont alatti tárgyakban. 4. Határozat az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása tárgyában. 5. Igazgatósági tagok választása. 6. Igazgatósági tisztviselők díjazásának megállapítása.

A részvények a szavazati jog gyakorolhatása végett az intézet pénztáránál az alapszabályok 15. paragrafusa értelmében a közgyűlés előtt legalább 24 órával letendő.

Mérlegszámla. Vagyoni: Pénztár 4.856.15 P. Értékpapírok 2.956.86 P. Folyószámlai adások 24.643.35 P. Váltó 711.218 P. Állami könyvadósság 4.343.77 P. Ingatlan székház 28.000 P. Berendezés 1.— P. Összesen: 776.019.63 P. — Teher: Részvénytőke 140.000 P. Tartaléktőke 2.366.57 P. Beruházási hozzájárulás függő 4.941.96 P. Betétek: takarékbetétek 325.635.68 P. folyószámlabetét 2.402.64 P. Folyószámlai hitelek 41.907.68 P. Vizontleszámitolt váltók 241.186 P. Osztalék ki nem fizette rész 103.60 P. Átmenő tételek: előre bevételezett váltókamat 4.934.— P. Nyereség 12.541.50 P. Összesen: 776.019.63 P.

Eredményszámla: Költségek: Takarékbetétkamát 10.765.36 P. Folyószámlai hitelező kamát 1.534.— P. Vizontleszámitolt váltókamat 11.818.99 P. Fizetés és díjazás 13.339.— P. Üzleti költségek 4.302.86 P. Adók és illetékek 3.769.18 P. A 14.000.1933 M E sz. r. 25. paragrafusa alapján 1/2%-os befizetés 643.54 P. Leírások intézeti székházból 800.— P. váltóból 2.530.— P. Nyereség 12.541.50 P. Összesen: 62.044.43 P. Jövedelmek: Kamatjövedelmek: leszámított váltók után 53.690.44 P. folyószámlai követelések után 1.644.15 P. értékpapírok után 216.42 P. Vegyesdíj 50.70 P. Megtérült leírt követelés 538.— P. Nyereségáthozat az 1939 évről 5.604.72 P. Összesen: 62.044.43 P.

Gyászrovat

Id. Kiss Ferenc életének 71. évében elhunyt. Temetése ma délután fél négy órakor lesz a Köztemető II. számú ravatalozó terméből. Lakás: Homok uca 49. szám. — Temetését: Bartha Villalata végzi.

— **Háromszáz válogatott rendőrt** képeztek ki légvédelemre Newyorkban a londoni tapasztalatok alapján.

Közgazdaság

Terményföldszén az árak változatlanok. — A takarmányfélék piacán a szalastakarmányneműk felhozatala megcsappant. A piacon Ila rétszénát 8—9.50, a IIIa rétszénát 6.50, a lucernát 12.20, a löherét 11 pengőjével jegyezték mázsánként, budapesti paritásban.

Piaci árak Debrecenben. Csirke párja 4.50—6 pengő, tyúk párja 6.—12.—, kővér kacska 2.60—2.80 P, kővér liba kg 2.60—2.80 P, Pulyka kg 2.60, tej literje 28 f., tojás drb 8—10 f., vaj 4.80 P, túró kg 60 f., egységes kenyér 38 f., zöldség csomója 6—10 f., zeller drb 3—12 f., torma kg 60—1.20 P, vöröskáposzta drb 10—20 f., cékla kg 12—20 f., burgonya kg 12—14 f., fokhagyma kg 80 f., vöröshagyma kg 30—32 f., kelkáposzta 4—10 karalábé 4—10 f., savanyúkáposzta kg 20—26 f., libamáj bab kg 60 f., fehér bab kg 60 f., vegyes kg 58 fülér, alma kg 60—1.70 P, citrom drb 8—10 f., dióbél 4.80—5.20 P, narancs 1.20—1.60 P, mandarin 1.60 P.

SPORT

Az nyeri a hajócsapatot, aki Percecéről hazaviszi a két pontot — vélekednek percesi körökben. A tavaszi idény folyamán ugyanis a három vezető csapat mindegyike a percesi „oroszlánbarlangban” küzd meg a PTK-val. A percesieknek ez a nagyhangú kijelentése — mint értesülünk — felvillanyozta a DVSC játékosait, akik a tegnapi szakosztályi ülésen erősen fogadkoztak, hogy megingatják a percesieket perdöntő fontosságuknak tudatában.

A DVSC tegnap délután jó edzést tartott a Stadionban, a 16-os keret játszott könnyű, játékszerű meccset egymás között. Az edzésen nem vett részt a tegnap játszott Csokai és Fülkei, aki nem tudott kimenni. A két játékos holnap edz az ifjúsági csapatnál.

Csokai jól játszott a válogatott keret edzőmérkőzésén. Az elején némi lámpalázzal küzdött, később azonban feljavult és semmivel sem gyengébb, mint nagynevű hálvédtsárai.

Nagy Béla, a néhai Boeckai volt jobbhalfja, aki a Boeckai feloslása után kiment Franciaországba, most hazajött és visszatért volt anyagyesztetébe, a TLK-ba. Sokan látnák szívesen most is Debrecen csapatában a jóképességű vedzetet. Ilyen játékosokkal kellett volna felerősíteni a DVSC-t a sok ismeretlen kiforratlan játékos helyett.

A DVSC Kóródy — Erdei, Csokai — Elek, Erdei, Galambosi — Kristóf, Szabó, Sidlik, Bihari, Nagy Sándor összeállítással veszi fel a küzdelmet a Perccsel. A csapat szombaton délután utazik.

A **felsőligás kerület vasárnapi műsora,** Debrecen: DMTE—NyVSC, vezető ifj. Szabó, DVSC II.—Csapi SE, vezető Karsai, Nagykálló: NSE—DEAC, vezető Szamosújvári, Püspök-ladány: P. MÁV—Bihari Turul, vezető Thomas dr.

A DVSC birkozócsapata is indul a görög-római csapatbajnokságon, amely vasárnap kezdődik. A DVSC a Török, és a WMTK és az UTE csapatával került egy csoportba és első mérkőzésén a Törökvel kerül össze.

Kiss Ferencet, a DMTE kiváló játékosát mely gyász érte. Edesatyja, id. Kiss Ferenc 78 éves korában meghalt. Pénteken délután temetik.

Ertesítem a Tegláskert összes játékosait, hogy a vasárnap Textil elleni mérkőzés elmarad. Szabó Sándor, a Textil FC elnöke.

Ökölvívás. Igen élénk érdeklődés előzi meg a vasárnap délután 5 órakor a DTE tornacsarnokában tartandó Nagyvárad—Debrecen ökölvívó mérkőzést. Az egyes súlycsoportban induló versenyzőket Czuna tanár igen erős rostálás után 60-as keretből válogatta ki. A válogató eredményeképpen Debrecen légsúlyban Dzurik, bantamsúlyban Darai, pehelysúlyban Bartha Ferenc és Vécsy, könnyűsúlyban Kovács, váltósúlyban Eperjessy, középsúlyban Kiss és nehézsúlyban Bodnár fogja képviselni. A nagyváradiai is a legjobb válogatott gárdájukat hozzák magukkal erre az első anyaországbeli küzdelemre. Jegyek még korlátolt számban kaphatók Gyürky papírkereskedésben.

Asztali tenisz. Szombaton és vasárnap rendezik Salgótarjánban az országos vidéki asztali tenisz bajnokságot.

kat, melyre 9 város 19 csapata nevezett be mintegy 213 versenyzővel. A versenyen Debrecen a DTE két kitűnő játékos, Dombóváry és Miklós képviseli.

A DTE mezeli futó bajnokságára az összes középiskolák és a kerület több vidéki egyesülete nevezett be. A versenyt a DTE vezetősége igen nagy méretekben a nagyerdői Stadion környékén vasárnap d. e. 10-kor rendezti.

Hirdetmény. Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy folyó évi március hó 16-tól kezdve a Debrecenből 19 óra 30 perckor induló 112. számú járat ismét Berettyóújfalui fog közlekedni. Az ellenjárata a 103-as szintén Berettyóújfaluból fog indulni, reggel 7 óra 50 perckor. E járatok további intézkedésig Derecskétől Hajdúszovón át jönnek Debrecenbe. — **A Debreceni Helyi Vasút Üzletigazgatósága.**

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

„Diszkrét” még ma vegye át „Péntek” levelét a kiadóban. 1499

ALKALMAZAST nyer férfi

Fiatall fodrászsegédet állandóra felvesz Huszti fodrászat, Sámsoni út 48. sz. 1505

Kifutótűt azonnal felvételik. Szepességi u. 20. 1492

Egy fiatal kifutót felveszek. Cegléd uca 1. Pékségben. 1488

Fodrászsegéd, gyakorlott, állandó alkalmazásra jelentkezzen Balogh fodrász, Nyugati uca 14. 1478

Géplakatostanuló felvételik. Barna uca 3. sz. 1511

ALKALMAZAST keres férfi

Házmesteri állást keresek 6 éves bizonyítvánnyal április 1-re. Kossuth u. 7. sz. Nagy Miklós. 1495

ALKALMAZAST nyer nő

Várodrába önálló angol és francia munkások és tanulók felvételnek. Lászlóné, Piac uca 5. II. em. 1490

40 év körüli, izr., feltétlenül intelligens, jó referenciával rendelkező nő keresek azonnalra 80 éves nyugdíjas úr mellé, vidékre. Cím a kiadóban. 1483

HAZTARTASI ALKALMAZOTT

Erdélyből jött asszony szobaleányként elmenne Széchenyi u. 18. szám. 1504

Bejáró szállodai takarítónőt, vendéglős mosogató asszonyt felvesz. Pannónia szálló. 1496

Azonnali belépésre keresek fiatal, gyakorlatlan bírót szobaleányt tanýára. Lehetőleg vidéki. Jelentkezés Félégyhzi, Dobozi bérház főlépcső I. em. 6. 1941

Fiatall bejáró kisleány egész napra azonnal felvételik. Hatvan u. 61. Földszint 1. 1487

Bejárónőt jó bizonyítványokkal keresek — egész napra. Sebestyén, Szent Anna 35. 1480

Bejárónő főzőnő hosszú bizonyítvánnyal felvételik március 15-re. — Márkus főtanácsos, — Werbőczy uca 4. III. emelet. 1486

AJANLAT

Timároknak cserzőhorodót felelősséggel mérsékelt áron készít Varga, Hatvan 68. 146 3. 25.

Már 10 pengőért kaphat drapériás függőnyt, csipkészőveit maradékot 360 szélesben Rozmánénál, Rothermere u. 36. Keresztépület. 1687 3. 19.

Új és használt varrógépek, kerékpárok, alkatrészek, minden géphez javítások jótállással, vétel, csere. Eisenberger, Csapó u. 101. 825 4. 5.

Megérkeztek Ungváry József ceglédi faiskolájából a gyümölcsfák. Magastörzsű köszméte nagy választékban. — Kaphatók: Garai u. 5. szám és Bethlen 14. sz. 1774 3. 24.

Legolesóban fest, tisztít Weisz, Arany János uca 29. Egy férfiruhatisztítás, vasalás 4 P. 1240 vv.

Legmagasabb árban veszek aranyat, ezüstöt, fogaranyat. Altman Sándor aranyműves. — Piac uca 87. 635 3. 31.

Fűzőt, haskötőt jutányosan készít, keztűket javít Kiss Béláné. Kossuth u. 59. 173 4. 14.

Hölgyek figyelmébe! Tartós Dauert, víz-, vas-ondólatást készíttessen Kerékgyártó fodrásznál, Püspöki palota, Déri sarok 149 3. 25.

Asztalosnál keményfaháló nagy választékban vásárlás nélkül is megtekinthetők. Hatvan uca 39. 321 3. 31.

Kosztümjét, kabátját megrendelésre szolid árban. Újjáalakítás 16 pengőért. „Margóné”, Bethlen 29. 1725 3. 20.

Mielőtt kabátot, ruhaszükségletét megvarratná, forduljon bizalommal Futó Juliskához, ahol olcsón szép kivitelben a legújabb divat szerint készítenek. Péterfia 37. Varnai, szabni tanítók 636 3. 31.

Parketta

hulladék tűzifa 3.80 P mázsánként

11-10 JOST Parkettgyár

Epreskerti fatelep.

Elismerten szép férfiruhák Czinege István uridivat szabónál készítenek. Arany János 17. 1401 4. 12

20—27 Gáspár Géza tűzifa és szénraktárának telefonszáma. — Cím: Hid uca 14. 820 4. 5.

ELELMISZER ITAL

Alma, Jonathán, prima, 25 mázsa eladó. Gödény csemegeüzlet, Csapó u. 7. szám. 986

TÁRS

Keresetűt társnőt keresek szén, faüzlethez. — „Ipparal rendelkező előnyben” jellegre. 1503

PÉNZ

Privát kölcsönt ingatlanfedezetre keresek. — Cím a kiadóban 1514

OKTATÁS

Érettségizett kereskedelmistát keresek — instruktornak érettségizendő mellé. Horthy út 5. 1497

AUTO MOTOR KEREKPAR

Eladó A. J. S. 750 köbcentiméteres 5,5 HP-s oldalkocsis motorkerékpár. Cím a kiadóban, 1747 vv.

Autó, motor, Chenát Valcker és alkatrészek eladók. Vigkedvű 10. 1513

HANGSZER

Bécsben képesített zongorahangoló olesón lelkismeretes munkát vég. — Ebenstein Márton, Csokonai uca 17. sz. Telefon: 30-89. 462 4. 4.

RÁDIÓ

Rádiót tökéletesen javít, alakít és modernizál olesón, gyorsan és felelősséggel Szabó Lajos műszerész, Csapó uca 86. szám. Telefon: 32—54. 794 4. 4.

3+1 rádió olesón eladó. Kossuth u. 7. sz. 3. ajtó jobbra. 1495

Ma este 1/2 10 óráig adja fel vasárnapra szánt apróhirdetését mert a Debreczen vasárnapi száma a közbejött nemzeti ünnep miatt szombaton jelenik meg

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorgyűjtésben. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi u. 2. sz. alatt. 534 3. 25.

TÜZELŐ ANYAGOK

Salgótarjáni szeneket, valamint tüzfát raktárról azonnal szállít Békési és Löw. Bánffy u. 4. Telefon 19—45. 1147 3. 13.

Száraz bükk, akác tűzfát, legjobb szeneket már egy mázsától házhoz szállít Draskovits, Rákóczi u. 12. Telefon: 17—43. 1467

ÜZLET MŰHELY RAKTARHELYISÉG

Kiadó egy szép nagy üzlethelyiség azonnal Cegléd uca 1. 1454

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Üres nagy szoba elsőjére kiadó. Püspöki palota, első kapu, első emelet három. 1506

Uccai egy szoba, előszoba, fürdőszobás garzonlakás kiadó. Érdeklődni kizárólag 4—5-ig Kossuth u. 7. I. em. Telefon: 12—22. 1489

KIADÓ LAKÁS két szobás

Irodának, rendelőknek 2 szoba, előszoba földszinten azonnal kiadó. Érdeklődni kizárólag 4—5-ig Kossuth u. 7. I. m. Telefon: 12—22. 1489

KIADÓ LAKÁS háromszobás

3 szobás, fürdőszobás lakás április 1-től havi 80 pengőért kiadó. Megtekinthető hétköznapokon délelőtt 10—2 óra között. Magoss György tér 25. 1768 vv.

KIADÓ LAKÁS nagy

Kiadó azonnal a Ferenc József út 22—24. sz. a. 1941 május hó elsejére I. emeleti 5 szobás, hallos, teljes komfortos lakás központi fűtéssel. Értekezni a lakásra Debreceni Első Takarékpénztárban. 7+

Négy szoba, hallos, központi fűtéses lakás május 1-re kiadó. Simonffy uca 7. 1508

Eladó kifogástalan állapotban levő 180x100 ablak, Séry fűszerüzlet, Mikepécsi út. 1477

LAKÁST KERES

2 szobás kertés lakást különudvarral keres városi tisztviselő. Bartos, Vigkedvű 10. 1409

Egy vagy kétszobás száraz lakást keresek május 1-re, állami alkalmazott. — Cím: Szent Anna uca 39. Pékfiók-üzlet. 1501

BÚTOROZOTT SZOBA

Egy búturozott szoba kiadó azonnal. Mester uca 39. sz. 1476

Búturozott szoba központi fűtéssel, fürdőszobahasználattal kiadó 15-re. Hatvan u. 6. III. 10. 1517

Központi fűtéses búturozott szoba fürdőszobahasználattal 15-re kiadó. Werbőczy 2. I. 4. 1515

INGÓSÁG VÉTEL

Keresek üzlet részére stéláztit és egy 2½—3 méteres pultot, fiókos. Boldogfalva u. 22. 1493

INGÓSÁG ELADÁS

Fa- és bronzsilárók eredeti régi és stíl bútorok, ülőgarnitúrák és vitrinek stb. legolesóban beszerezhetők. — Ingóságközvetítő, ref. püspöki bérpalota. 1131 vv.

Gyermek mély kocsit, kombinált szekrényt, háló, ebédlők, jégszekrényt, konyhaberendezés eladó. Kossuth u. 49. Keresztépület. 1371

Oeska ablak, ajtó és kirakat eladó. Nádor u. 4. 1329

Eladó asztalsparhelt és egy pudli. Cegléd u. 1. 1453

Eladó női ruhák, kosztümök és tavaszi kabátok. Megtekinthető délután 2—5-ig Nyomató uca 15. 1516

Fiúruhák, 5—6 évesnek és 38-as női cipők jó állapotban eladók. Dr Varga, Rákóczi 4. I. 1509

Bontásból prima vályog és épületanyagok kaphatók. Gázgyár u. 6. sz. 1519

GAZD. TERMÉNYEK

300 mázsa prima minőségű anyaszéna eladó. Érdeklődni Popovicsnál Erdmindszent. 1386

ELADÓ HÁZ

Rákóczi u. 8. számú nagy bérjövödelmü ház üzletekkel eladó. 420 3. 15.

Hajdúszoboszlón, Rákóczi út 88. számú ház sürgősen eladó. Tisztviselőnek, gazdálkodónak igen alkalmas, nagy telek, jó épület. Tulajdonos Budapesten lakik: Zempléni Gusztávné, Ujpesti rakpart 29. Debreceni megbízottam e lap kiadóhivatalában. 755 4. 13.

Eladó négyszobás, komfortos úri lakás nagy udvarral, istállóval a város középpontján. — Értekezni Deák Ferenc uca 7. 155 vv.

Eladó Széchenyi uca 40. emeleti erkélyes, nagyobb jövödelmü bérház. Megtekinthető 14—16 óra között. 1263 3. 14

Eladom, esetleg földért elcserelem kertés családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral. Tulajdonos címe a kiadóban 2+

Eladó Kishegyesi út 21. ház 600 négyszögöl kerttel. Értekezni vasárnap. 1422

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi uca 85. sz. telek, úgy egy darabban, mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban 4+

Külsővástartér 15. sz. 826.60 négyszögöl telek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Kömlössy út 45. sz. a Dóczy József uccára néző három telek igen előnyös feltételek mellett. Tulajdonos címe megtekinthető a kiadóban. 5+

Olesó házhelyek a Poroszlay úton és az Erdősoron. Érdeklőzők forduljanak a Debreceni Műkőgyárhoz. — Fürdő uca 2. sz. 240

FÖLDBÉRLET

Központi egyetem közelében, Poroszlay út 78 számú 480 négyszögöl területű termő kintű csemegező és gyümölcsös, rajta levő modern egyszobás, konyha, verandás lakással azonnal beköltözhető Cím a kiadóhivatalban 1518

ELADÓ FÖLD

Tanyásföld, 30 hold Nagycserén fele teherrel eladó. Homok uca 82. 1463

Eladó 3 hold föld Ondód, Veréb-dűlő 50. — Érdeklődni Kar u. 5. szám. 1510

Piac dűlőben 1¼ hold föld eladó. Jánosi 17. 1494

Eladó Bodán V. dűlőn egyenyilas termő szőlő pajtával. Értekezni lehet ugyanott. 1428

ELADÓ ÁLLAT

Tyúkok, nemesített sárga, magyarok, eladók. Hatvan uca 24. 1268

Előzetes kiadás: PÁLFI JÓZSEF
Kiadóhivatal: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Feloldás nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.